

MILJÖMÄRKNING SVERIGE AB

ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING 2013

Innehåll

04

Vd har ordet

30

Förvaltningsberättelse

06

Vår verksamhet

32

Resultat- & balansräkning

11

Miljömärkning över gränserna

41

Revisionsberättelse

14

Miljömärkningens miljöplattform

42

Bolagsstyrningsrapport

16

Året som gick

48

Styrelse & miljömärkningsnämnd

26

GRI-index

49

Giltiga kriterier

I korthet

2013 var ett händelserikt år för Miljömärkning Sverige AB. Med många nya Svanenmärkta hus har Svanen befast sin position som en märkning att räkna med i byggbranschen. Nätverket för inköp med omtanke har expanderat då fler och fler företag tar ansvar för att göra medvetna inköp. Nätverket har nu över 260 medlemmar varav många är stora statliga bolag med stor inköpskraft och möjlighet att göra skillnad. Omsättningen av miljömärkta varor ökade rejält och bolaget har expanderat för att kunna möta en ökad efterfrågan på märkning.

Det gångna året har också fört med sig bättre förutsättningar för EU Ecolabel genom ett nytt avgiftssystem och möjligheten att nu ta skäligt betalt för märkningen. Det betyder att den kan tillföras mer resurser för utveckling och marknadsföring och dess licensinnehavare kan ställa krav på service och marknadsvärde.

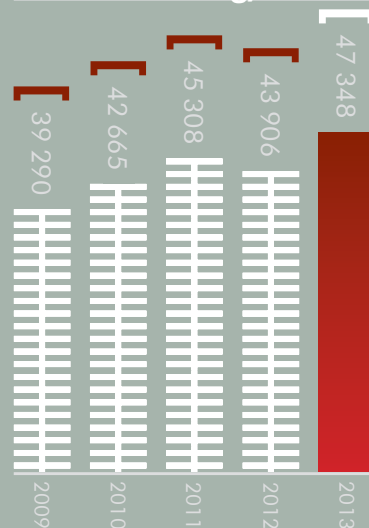
Däremot tog inte Svanen steget in på livsmedelsområdet. Kriterierna för Bröd och bagerier, som genomgått en lång och noggrann utvecklingsprocess, gick inte igenom den Nordiska Miljömärkningsnämnden och ligger tills vidare på is. Nu inriktas kriteriearbetet på andra viktiga produktområden.

Inför 2014 ser vi fram emot fortsatt expansion på byggmarknaden och ett ökat intresse för miljömärkta tjänster. Offentlig upphandling kommer att stå i fokus för oss, bland annat med en spännande seminarievecka i Almedalen.

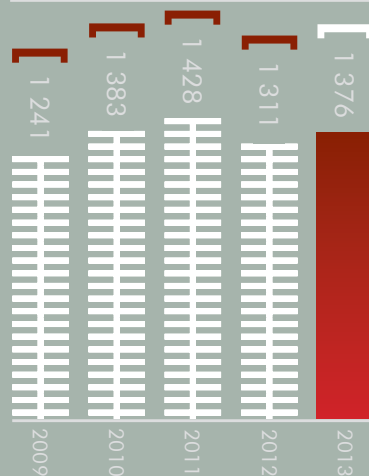
Nyckeltal:

	2013	2012
Intäkter	47 348	43 906
Statsanslag	4 374	4 374
Finansiella intäkter	713	1 461
Summa direkt skapat ekonomiskt värde	52 435	49 741
Rörelsekostnader	-16 083	-14 948
Löner och ersättning till anställda	-34 722	-35 015
Betalning till finansiärer	-8	-44
Betalningar till den offentliga sektorn	0	0
Investeringar i samhället	0	0
Summa fördelat ekonomiskt värde	-50 813	-50 007
Behållet ekonomiskt värde	1 622	-266

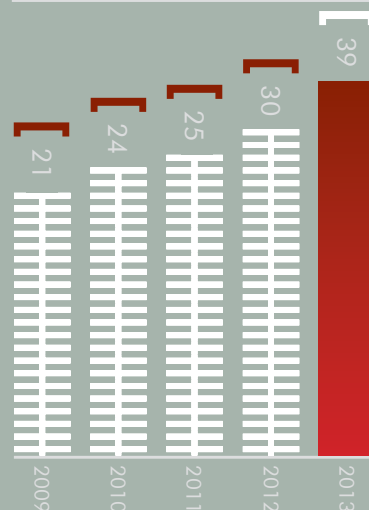
Nettoomsättning, kSEK

Antal Svanenlicenser

Antal EU Ecolabel-licenser

Fortsatta framgångar inom byggsektorn

Aret som gick innehöll både framgångar och besvikelser. Det mest glädjande var Svanens fortsatta framgång i byggbranschen. Runtom i landet finns det nu Svanenmärkta förskolor, äldreboenden och bostadshus, uppförda av de största entreprenörerna. Trots en traditionell bransch med ett flertal olika etablerade system har Svanen varit efterfrågad och framgångsrik. Våra helhetstäckande kriterier, vårt serviceinriktade licensieringsarbete och vårt starka varumärke har borgat för framgången. Och större ska den bli – listan över planerade byggprojekt är lång, och i bostadsannonserna kan man se Svanenmärket när nya hus ska ut på marknaden. Branschen ser också fram emot våra nya skärpta kriterier som är under utveckling 2014. Dessa kommer då även att täcka renovering av fastigheter – från miljöperspektiv ett ytterst central område. Husen från det så kallade miljonprogrammet ska renoveras, och görs det rätt kan vi på sikt och med Svanens hjälp få ett helt annat fastighetsbestånd i Sverige.

Svanen är med andra ord väletablerad inom "hem och boende", men 2013 var året då den nordiska miljömärkningen också skulle ta steget in på ett annat centralt område – livsmedel. Med kriterier som skulle gynna det ekologiska jordbruket och sätta press på det konventionella tog vi oss an produktgruppen bröd. Men efter ett långt utvecklingsarbete fick vi backa från lanseringen. Relevansen var hög, potentialen stor men styrbarheten var för låg. Marknadens intresse var svalt, och system för spårbarhet och uppföljning saknades. Projektet är nu lagt på is, och vi får följa utvecklingen

noggrant för att se när vår miljömärkning återigen kan göra ett försök att gå in på ett av våra viktigaste områden.

Vår europeiska miljömärkning, EU Ecolabel, fick under året en chans till nystart. Vi har länge arbetat för att få till en ny avgiftsmodell för EU Ecolabel. En marknadsbaserad miljömärkning måste ha en teoretisk möjlighet till självfinansiering. Det skapar en sund inställning till resurser och arbetssätt samt val av produktgrupper och kriterier. Gratis är inte alltid av godo. Nu får medlemsländerna rätt att ta skäligt betalt, och licensinnehavarna kan i sin tur ställa krav på service och kvalitet.

Ett viktigt hinder för märkningens framgång är således undanröjt, och EU Ecolabel har blivit mer likställd med Svanen. Med detta försvinner också den ekonomiska intressekonflikt som de nordiska miljömärkningsorganisationerna har haft genom att hantera två system med helt olika ekonomiska villkor. Våra märkningars framgång vilar på en stark efterfrågan. Konsumenterna har hittills varit den starka kraften, men offentlig upphandling och "business to business" står nu för en allt större del. Vårt nätverk av företag som vill handla miljömärkt bara växer. Över 260 företag är med, varav 14 är stora statliga bolag. Allt detta är mycket glädjande; nu vill vi också se att den offentliga upphandlingen tar krafttag och går i bräschen för miljöriktiga inköp. Detta kommer också att vara temat för vårt deltagande i Almedalen 2014, där vi bjuder in andra miljömärkningar till ett upprop.

“ Det mest glädjande var Svanens fortsatta framgång i byggbranschen. Runtom i landet finns det nu Svanenmärkta förskolor, äldreboenden och bostadshus, uppförda av de största entreprenörerna. ”

Sammantaget var året gott, med ett ökat antal miljömärkta varor och tjänster på marknaden. Nu blickar vi framåt och arbetar mot nya mål. Som alla statliga bolag har vi fastställt långsiktiga hållbarhetsmål. Vi har låtit dessa mål också bli våra verksamhetsmål, och arbetar och redovisar på så vis helt integrerat med hållbarhet i organisationen. Ett av våra viktigaste mål är att på tre år få minst 1 000 företag/licenser på den svenska marknaden att klara våra nya höjda krav. Då har vi befäst vår position i världen som landet med den starkaste miljömärkningen.

Tack alla ni som bidrar till det!

Ragnar Unge,
VD, Miljömärkning Sverige

Miljömärkning Sveriges verksamhet

Miljömärkning Sverige AB ansvarar, på uppdrag av regeringen, för den officiella nordiska miljömärkningen Svanen och dess europeiska motsvarighet, EU Ecolabel, på den svenska marknaden. Verksamheten har till syfte att med hjälp av en frivillig miljömärkning reducera miljöbelastningen från varor och tjänster och bidra till arbetet för en mer hållbar produktion och konsumtion. Miljömärkning Sverige ska bidra till att Sveriges övergripande mål för konsumentpolitik uppfylls, det vill säga "att konsumenterna har makt och möjlighet att göra aktiva val".

Miljömärkningens vision är att vara det mest effektiva frivilliga redskapet, och det mest effektiva sättet att använda miljöprestanda som konkurrensmedel. Bolagets verksamhet ska genomsyras av transparens och ett öppet arbetssätt. Detta uppnås genom att ha en svensk, en nordisk och en europeisk miljömärkningsnämnd, och genom att involvera breda intressentgrupper i verksamheten, samt ett brett remissförfarande. I bolagsstyrningsrapporten på **sid 42** skildras bolagets risker och möjligheter.

Strategiska val

Bolagets strategi för att kunna bidra till en hållbar konsumtion och produktion är att välja, ur miljösynpunkt, viktiga produktområden som kan miljömärkas med Svanen och EU Ecolabel. Konsumenten kan sedan påverka utvecklingen inom dessa områden genom sin köpkraft. Miljömärkning Sverige satsar på att upprätthålla en hög kravstandard i Svanens kriterier och dessutom påverka det europeiska samarbetet kring EU Ecolabel.

Hållbarhetsmål för bolaget

Miljömärkning Sveriges interna hållbarhetsarbete styrs med strikta policyer för områden som miljö, inköp, resor, antikorrupktion samt utbildning, mångfald och jämställdhet. Bolaget följer den internationella standarden för miljömärkning ISO 14024, och är certifierat gentemot ISO 9000 (kvalitet) och 14001 (miljöledning). Miljömärkning Sverige AB fick DNV Business Assurance Management System Certifikat i november 2013 för ISO 9001: 2008 och ISO 14001:2004. Konsumenternas, licensinnehavarnas och personalens inställning till Miljömärkning Sveriges arbete och till miljömärkningen mäts kontinuerligt.

Miljömärkning Sveriges ägare (staten) och vår omvärld i form av intressenter (producenter, handeln, konsumenter, inköpare, myndigheter och organisationer) ser resultatet av bolagets arbete som det primära området att sätta hållbarhetsmål på. Styrelsen för Miljömärkning Sverige har därför beslutat att följande tre övergripande hållbarhetsmål ska gälla för perioden 2014–2016:

Affären: Miljömärkningens licensintäkter, som speglar försäljningen av miljömärkta produkter, ska öka med tio procent under de tre åren och 2016 ska bolaget ha ett eget kapital motsvarande 33 procent av den totala omsättningen.

Planeten: 1 000 licenser (företag) uppfyller och är kontrollerade gentemot EU Ecolabels eller Svanens reviderade och skärpta krav.

Människan: Sociala krav (utöver lagstiftning) införs i våra miljömärkningskriterier för ytterligare minst 10 produktgrupper (branscher).

Varför just dessa mål?

Med dessa mål styrs verksamheten mot bolagets vision och mot de mål som ägaren, staten, har satt upp. De skapar även ett verktyg för framtida utveckling. Miljömärkningens önskan är att ha ett fåtal mål fördelade på de tre hållbarhetsbenen. Detta förenklar möjligheten att kommunicera målen externt samt att internt få en god kunskap om och engagemang för dem.

De tre målen fungerar även som utgångspunkt i bolagets övergripande verksamhetsplan för att helt integrera dem i verksamheten. Indikatorerna har valts för att belysa det konkreta sätt som bolaget arbetar med ekonomiska, sociala och miljömässiga styrningsinstrument. Dessa redovisas separat i Hållbarhetsredovisningen.

Intäktsmålet visar på miljömärkningens fortsatta framgång och en indikation på minskad miljöbelastning då licensintäkterna ofta är direkt proportionerliga mot omsättningen av miljömärkta produkter på den svenska marknaden. Intäkterna ger ökade möjligheter att utveckla verksamheten och ta fram miljökriterier på fler områden.

Målet om det egna kapitalet ger en stabil grund för framtiden och visar att Miljömärkning Sverige, trots ökad verksamhet, inte väsentligen minskat det egna kapitalet och därmed har fortsatt gott oberoende. Vid 2013 slut fanns ett eget kapital om 21,4 msek

Licensmålet om skärpta krav visar på miljömärkningens ökade förmåga och resultat vad gäller att:

1. Revidera befintliga kriteriedokument och höja miljökraven.
2. Leverera kundnöjdhet så att företag med Svanen och EU Ecolabel finner det lönsamt att använda "miljö" som konkurrensmedel, samt att de förbättrat sin produktion i förhållande till miljömärkningens nya krav.
3. Hantera ansökningar och leverera licenser i tid så att konsumenter och inköpare får fler miljömärkta produkter, mot högre ställda krav, att välja bland.

i förhållande till total omsättning på 51,7 msek, det vill säga 41 procent.

Vid 2013 års slut fanns det 1 415 aktiva miljömärkningslicenser i Sverige, inom Svanen och EU Ecolabel. Målet om 1 000 innebär att under den kommande treårsperioden ska drygt 70 procent av dessa licenser ansöka om och klara Svanen och EU Ecolabels nya reviderade kriterier.

Det sociala målet har valts med förhoppningen om att Miljömärkning Sveriges verksamhet successivt ska bli mer holistisk och omfatta fler hållbarhetsaspekter.

Målet visar huruvida miljömärkningen lyckats påverka Svanen och EU Ecolabels internationella beslutsstruktur att öka omfånget av kriterierna att även inkludera sociala krav. Idag finns denna typ av sociala krav inom elva produktområden.

Svanenmedarbetarna Fredrik Winqvist och Lena Axelsson arbetar med att revidera befintliga kriteriedokument.

Hur målen tas fram

Hållbarhetsmålen är framtagna i samarbete med ägare, styrelse, intressenter, kunder och personal. Svenska staten och Nordiska Ministerrådets ägarinstruktion respektive vision för Svanen har utgjort basen.

Den svenska miljömärkningsnämnden, med representanter från näringsliv, handel, myndigheter samt miljö- och konsumentorganisationer har getts möjlighet att föreslå mål och målområden samt kunnat kommentera utkastet. Kontinuerliga kontakter med kunder samt resultat från kundnöjdhetsundersökningar har också använts som inspel till målen.

Personal har självklart också varit delaktig i processen och samtliga anställda har getts möjlighet att komma med förslag och kommentera utkastet. Styrelsen har behandlat frågan vid tre styrelsemöten, och slutligen, vid årets sista möte i december 2013, fastställdes målen för de kommande tre åren.

Risker och möjligheter

Att målet för "Affären" uppnås är beroende av konjunktur och omvärldens intresse och engagemang för miljöfrågor. En lågkonjunktur minskar företags möjlighet att investera i miljöförbättringar och system för miljökommunikation. Ett minskat miljöintresse skulle minska handelns och konsumentens vilja att distribuera och sälja respektive köpa miljömärkta produkter. En sjunkande kännedom och tilltro till miljömärkena Svanen och EU Ecolabel skulle också påverka negativt och minska chanserna att nå målet. Miljömärkningens möjligheter däremot ligger i att utveckla kriterier för nya attraktiva områden och i att förbättra arbetet att få nya producenter att vilja investera i miljö och ansöka om märkena, samt i att kommunicera med marknaden och säkra attraktionen och tilltron till de två miljömärkena.

Möjligheterna att nå målet om "Planeten" påverkas även det av ovanstående, men också av om det nordiska respektive europeiska systemet klarar av att på ett effektivt sätt utvärdera, revidera och besluta om nya höjda krav. Möjligheterna ligger i att arbeta för en effektivisering av kriterieutvecklingen och för en kundnöjdhet som säkrar licensinnehavarnas vilja att uppgradera sin verksamhet för att kunna ansöka om Svanens och EU Ecolabels reviderade och höjda krav. En risk som skulle hämma arbetet mot målet är licens- och kontrollprocessen – hanteringen måste ske effektivt och kundernas krav på kvalitet och leveranser i tid måste tillgodoses.

Målet för "Människan" – att få in sociala/etiska krav i kriteriedokumentet – är beroende av den politiska viljan för en sådan förändring. Risken är att övriga länder i Norden eller EU inte önskar detta i samma utsträckning som Miljömärkning Sverige. Likaså är kontrollfrågan en kritisk punkt. Är det möjligt att

formulera sociala och etiska krav som även går att kontrollera och där det är säkerställt att kraven uppfylls över tid? Detta är en uppenbar varumärkesrisk. Möjligheten för detta mål ligger i att söka samarbete med andra system, märkningar och kontrollapparater.

Kunskap och engagemang

Miljömärkning Sveriges framgång är beroende av medarbetare med ett stort miljöengagemang och gedigna miljökunskaper. De flesta av bolagets medarbetare har kompetens inom bland annat naturvetenskap och miljökommunikation. Medarbetarna uppmuntras även till fortbildning genom deltagande i utbildningar, seminarier och föreläsningar.

Miljömärkning Sverige har en policy för arbetsmiljö, friskvård och företagshälsovård. Det är viktigt att skapa en trygg och stimulerande arbetsmiljö och förebygga ohälsa. Friskvård är också en viktig satsning som bolaget gör med ett motionsbidrag på 4 000 kronor (2013 och 2012), och att samtliga får möjlighet att ha ett rikskort (både 2012 och 2013).

Anställda på Miljömärkning Sverige AB

MISAB, vars huvudkontor ligger i Stockholm, hade 2013 i genomsnitt 59 anställda.

Fördelningen uppdelad på kön har varit 63 procent kvinnor och 37 procent män. I ledningsgruppen ingår 5 kvinnor och en man (vd).

Åldersfördelningen bland de anställda var: 5 personer upp till 29 år, 38 personer mellan 30 och 49 år. 17 anställda var 50 år eller äldre.

Medellönen var för de anställda (exkl. vd) under 2013: 34 051 kronor/månad för kvinnor (35 594 kronor år 2012) och 33 392 kronor/månad för män (32 829 kronor år 2012).

- Under 2013 genomfördes 466 utbildningstimmar av de anställda. (504 timmar 2012).
- Prestationsbedömningar och samtal om karriärutbildningar genomfördes av 92 % av de anställda (100 % år 2012).
- Arbetsrelaterade skador och arbetsrelaterade sjukdomsfrånvaro var 0 % 2013. (Under 2012 var siffran 0 % respektive 1,98 %).
- Hälsa och säkerhet är viktiga frågor för bolaget och det finns en arbetarskyddskommitté bestående av två personer (3,3 % av personalstyrkan). (Under 2012 deltog två personer i denna kommitté, eller 3,5 % av personalstyrkan).

- Samtliga anställda är kollektivanslutna (100 % 2012).

Internmöte i Svanens lokaler på Södermalm, Stockholm

Policyer för mångfald/jämställdhet och att sträva efter en personalstyrka med olika bakgrund, kön och utbildning är en viktig förutsättning för att bredda företagets möjligheter.

Miljömärkning Sverige genomför årligen en medarbetarundersökning, som en del av en nordisk undersökning för att bland annat mäta medarbetarnas trivsel.

Energiaspekter på verksamheten

Några av bolagets centrala verksamheter är kriterieutveckling och licensiering för miljömärkningarna Svanen och EU Ecolabel. Bolaget bedömer att personalresor i samband med dessa verksamheter utgör den största miljöpåverkan och inflytande. Det är dock viktigt för verksamhetens trovärdighet att kontrollbesök och efterkontroller av företag som har licenser genomförs. Energi och därmed växthusutsläpp från det egna kontoret utgör en mindre påverkan, 6 ton (år 2012: 12 ton). Mätningarna har tagit hänsyn till livscykelutsläpp samt till alla aktuella växthusgaser. 335 GJ av totalt 691 GJ eller 48 % utgjordes av miljömärkt el (år 2012 användes 247 GJ miljömärkt el av totalt 839 GJ eller 29 %).

Resor utgjorde det största utsläppet 2013 med 84 ton, varav 76 ton berodde på flygresor. Motsvarande siffror för 2012 var 115 ton där flygresor stod för 90 ton. Av totalt 101 ton CO₂e utsläpp stod övriga poster (kontorsmaterial etc.) för 11 ton (2012: 25 ton). Totalt sett är utsläppen 26 ton CO₂-ekvivalenter lägre 2013 jämfört med det som rapporterades förra året. Skillnaderna beror på följande:

- 20 ton lägre utsläpp från resor, dels för att MISAB reste mindre under 2013 och dels för att MISAB har stört om från flyg/bil till tåg.
- 6 ton lägre rapporterade utsläpp från energiförbrukningen i lokalerna, dels för att MISAB i år använt fastighetens faktiska faktorer för värmeförbrukning-per-kvm och dels för att förra årets siffror byggde på en felaktigt hög siffra för kontorsyta (och därmed värmeanvändning). Denna minskning

speglar alltså en förbättring i beräkningsunderlaget, inte en ändring i verksamheten.

Beräkningen baseras på det faktum att all MISAB:s elanvändning är ursprungsmärkt från förnybara källor. Anledningen till att detta har ökat markant (från 29% till 48 %) sedan förra året är dels att rapporterad värmeförbrukning har minskat (se ovan) och att elförbrukning har ökat.

Bolaget har på Stockholmskontoret, under 2013, förbrukat 93 000 kWh miljömärkt el (2012: 68 613 kWh).

Mänskliga rättigheter

Alla miljömärkningskriterier följer svensk lagstiftning vad gäller arbetsrätt, icke-diskriminering, rätt till föreningsfrihet och rätt till kollektivavtal. Utöver detta finns det kriterier som ställer krav på etisk produktion, till exempel kriterierna för Textilier. Där specificeras följande:

Etisk produktion – licensinnehavaren är skyldig att presentera en plan för etisk produktion (Code of Conduct), vilken beskriver hur arbetet med följande ämnen säkerställer acceptabla etiska förhållanden: barnarbete, tvångsarbete, hälsa och säkerhet, rätt att bilda fackföreningar och rätt till kollektivförhandling; diskriminering, disciplin, arbetstid, samt kompensation. Målet är att producenterna framöver ska använda funktionella certifikat med etiska riktlinjer, till exempel SA8000. I kriterierna för Svanenmärkta leksaker finns också krav på att tillverkaren uppfyller ILO:s konvention rörande mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, med mera, och att de kan verifiera detta genom ett SA8000-certifikat eller ITCI.

Intressenter

I Miljömärkning Sveriges kvalitets- och miljöpolicy slås fast att, om en trovärdig miljömärkning ska kunna erbjudas som bästa redskap för miljömärkta produktval, måste en dialog föras med bolagets intressenter.

De viktigaste intressenterna har också hållbar utveckling på sin agenda. För ett bolag som Miljömärkning Sverige finns en mängd olika intressegrupper: de egna anställda, licensinnehavare, företag som vill ansöka om Svanen och/eller EU Ecolabel, den svenska miljömärkningsnämnden som tar beslut i kriteriefrågor, bolagets styrelse samt utomstående verk och myndigheter som har synpunkter på de miljökrav som tas fram i kriteriedokumentet.

Förutom licensinnehavare och övriga nämnda intressentgrupper, är följande grupper också identifierade som viktiga intressegrupper: medlemmar i Svanens nätverk för inköp med omtanke, politiker, opinionsbildare, medier, miljöorganisationer, statliga bolag, allmänheten som är intresserade av miljöfrågor samt övriga intresseföreningar som har fokus på miljöfrågor. Miljömärkning Sverige för kontinuerligt en dialog med intressenterna om kriterieutveckling, licensieringsfrågor och marknadsföring. Årligen revideras kriterier inom ett noga utvalt antal produktområden, och det är då angeläget att innan kriterierna beslutas av den nordiska miljömärkningsnämnden, få in synpunkter från intressenterna. Därför skickas ett remissbrev med bifogat kriteriedokument ut till berörda intressenter. Remisserna publiceras även på www.svanen.se.

Ett annat viktigt forum är de referensmöten som miljömärkning organiserar tillsammans med berörda branscher för att diskutera licensierings- och marknadsfrågor. Under 2013 träffades representanter från hotellbranschen för att diskutera revideringen av kriterierna och gemensam marknadsföring. Via hemsidan kan den som önskar kontakta Miljömärkning Sverige (info@svanen.se), hitta nya licensierade produkter och tjänster, läsa pressinformation och nyhetsartiklar, prenumerera på webbnyheter, med mera. Nyheter skickas löpande till utvalda medier (till exempel allmänna medier, facktidningar, miljötidningar) för att sprida information om vår verksamhet. Bolaget har ständig kontakt med journalister i syfte att med deras hjälp sprida information om Svanen och EU Ecolabel.

Flera gånger per år arrangeras seminarier för kunderna, med syftet att sprida kunskap om miljömärkta varor och tjänster. Seminarierna tar även upp aktuella ämnen som exempelvis varumärkesutveckling, marknadsföring, sociala medier samt inköp & upphandling. Till dessa seminarier är licensinnehavare, nätverksmedlemmar och andra berörda som visat intresse för miljömärkningsfrågor välkomna.

 Svanens nätverk för inköp med omtanke

Svanens nätverk är Miljömärkning Sveriges viktigaste kanal för att skapa efterfrågan på B2B-marknaden för miljömärkta varor och tjänster. Syftet är att öka för-

säljningen hos licensinnehavare samtidigt som det ger nätverksmedlemmarna goda möjligheter att göra affärer med varandra.

Det är ett konkret sätt att visa hur miljömärkning praktiskt gör något för att åstadkomma ett hållbart samhälle.

I dag är 262 företag medlemmar i Svanens nätverk. Av dessa är 14 statliga. Alla medlemmarna har ett gemensamt mål – att utvecklas i sitt miljöarbete med fokus på inköp.

I februari varje år genomförs en enkätundersökning bland nätverksmedlemmarna. Den visade att nätverksmedlemmarna föregående året i snitt ökade sina miljömärkta inköp med 13 procent.

I undersökningen framkom också att medlemmarna har en relativt hög kännedom om miljö och inköp och att det råder ett stort engagemang bland medlemmarna. Topp 5 av de vanligaste inköpta miljömärkta produkterna bland nätverksföretagen är: mjukpapper, kuvert, hygienprodukter, kopieringspapper och rengöringsmedel.

Inom Svanens nätverk organiseras träffar för att diskutera vikten av att köpa in miljömärkta varor och tjänster till kontorsverksamheten. Nätverket stimulerar företag att införa en miljö- och inköbspolicy där inköp av miljömärkta produkter står i centrum. Ett annat syfte är att underlätta affärskontakter mellan licensinnehavare och nätverksmedlemmar. Aktuella ämnen 2013 var inköp, marknadsfrågor och miljöutbildningar. Svanen är Nordens officiella miljömärke som 1989

Svanens Anna Norberg samtalar med en nätverksmedlem under en av årets Nätverksträffar

Svanens kusin uttalas på franska [eu ekolejbel]

... precis som i alla länder i EU. EU Ecolabel är EU:s officiella miljömärkning. Det betyder att du kan hitta bra miljömärkta varor och tjänster både hemma och utomlands.

EU Ecolabel fungerar på samma sätt som Svanen. Det innebär att produkter granskas ur ett livscykelperspektiv från råvara till avfall.

Så håll utkik efter EU Ecolabel – ditt val gör skillnad på riktigt.

Läs mer på www.svanen.se

Annons i Expressen, november 2013

Miljömärkningar som hjälper människor välja rätt

Syftet med miljömärkningarna Svanen och EU Ecolabel är att hjälpa människor att välja rätt produkter från miljösynpunkt

initierades av Nordiska Ministerrådet. På den svenska marknaden är det Miljömärkning Sverige AB som sköter märket.

Miljömärkningen har ett sekretariat i varje nordiskt land som gemensamt arbetar med att utveckla kriterier för olika produktgrupper. Organisationen arbetar dessutom med licensiering, marknadsföring och kontroll. För att effektivisera det nordiska arbetet samordnas till viss del även administration, licensiering, kontroll, marknad och kommunikation.

Respektive land har en miljömärkningsnämnd som ansvarar för det egna landets ställningstagande i frågor som rör kriterier och nya produktgrupper. Det är sedan den gemensamma nordiska miljömärkningsnämnden som beslutar vilka produktgrupper och kriterier som ska gälla. Det är en öppen process där förslagen är ute på bred remiss innan beslut fattas. Under 2013 fanns Svanen inom 59 produktområden som omfattar både varor och tjänster.

Europas officiella miljömärke

EU Ecolabel, också känd som Blomman, är Europas officiella miljömärke. Märket initierades 1992 och är Svanens europeiska motsvarighet. EU Ecolabel är precis som Svanen, en märkning med kontinuerliga revideringar, flera kriterier, livscykelperspektiv samt kontroll av tredje part. Kriterier tas fram i en process, där samtliga 28 medlemsländer är inblandade.

Miljömärkning Sverige finns representerat i flera olika expertgrupper. Via dem till europeiska

miljömärkningsnämnden, EU-Kommissionen och slutligen medlemsländerna som tillsammans beslutar om nya och reviderade kriterier. EU Ecolabel ställer precis som Svanen krav på bland annat klimat, hälsa, kemikalier och funktionalitet. Det finns i dagsläget 34 produktgrupper som kan märkas med EU Ecolabel.

Miljömärkning Sverige ansvarar för efterkontroller, licensiering och marknadsföring av EU Ecolabel på den svenska marknaden.

Licensiering

När ett företag ansöker om miljömärkningslicens granskas inlämnade testrapporter och dokumentation noggrant. Ofta görs också ett kontrollbesök i samband med ansökan. Licensierade produkter får sedan säljas och marknadsföras med Svanens och/eller EU Ecolabels logotyp. Licensen gäller så länge kriterierna för produkten är giltiga.

Efterkontroll

För att kontrollera att företag med en licens för Svanen- och/eller EU Ecolabel uppfyller de ställda kraven genomförs regelbundna efterkontroller.

Omprövning

När reviderade kriterier införs måste de företag som vill behålla sin licens, ansöka om licens igen. Under 2013 reviderades kriterierna för elva produktgrupper inom Svanen och sex för EU Ecolabel.

Två märken som stärker varandra

Miljömärkning Sverige AB ansvarar i Sverige inte bara för Svanen utan också för EU Ecolabel – två officiella miljömärken som i dag tjänar som varandras inspiratörer snarare än två konkurrenter.

När Sverige 1992 gick med i EES-samarbetet introducerades samtidigt EU-blomman, numera känd som EU Ecolabel, på den svenska marknaden. Miljömärkning Sverige AB fick snart ansvar för arbetet med EU:s officiella miljömärkning i Sverige vilket i korthet innebär handläggning av licensansökningar, marknadsföring och deltagande i det gemensamma kriteriearbetet.

EU Ecolabel kallas ibland för Svanens europeiska motsvarighet. Båda märkningarna ställer livscykelbaserade miljökrav och revideras kontinuerligt i takt med att tekniken vinner ny mark och omvärlden förändras. Men där Sveriges inställning till nya Svanen-krav beslutas i den svenska Miljömärkningsnämnden är inställningen till EU Ecolabels krav mer en nationell angelägenhet. När Cecilia Ehrenborg Williams, bolagets vice vd, tre gånger om året åker till Bryssel för att lämna synpunkter på nya kriterieförslag för EU Ecolabel och avge Sveriges röst, gör hon det utifrån en instruktion från Regeringskansliet.

– Så fort Sverige talar i EU i egenskap av medlemsstat görs alltid det mot bakgrund av ett kollektivt beslutsfattande inom regeringen. Det är inte MISAB eller ens Justitiedepartementet som röstar. Utan det är Sverige och Sveriges regering, säger Marita Axelsson, handläggare av miljömärkningsfrågor i Regeringskansliet och ledamot i Miljömärkning Sveriges styrelse.

Beredts inom Regeringskansliet

När så EU-kommissionens forskningsinstitut närmar sig ett färdigt kriteriedokument skriver Marita Axelsson ett förslag till hur Cecilia Ehrenborg Williams ska rösta. För att även övriga delar av regeringen ska informeras om beslutet skickas förslaget på beredning till de departement som förmodas beröras av de nya kraven, oftast Närings-, Miljö, Utrikes- och Finansdepartementet.

– Det kommer ofta tillbaka synpunkter och ibland också frågor om en expertmyndighet är tillfrågad. Därför är det viktigt att Miljömärkning Sverige har rådfrågat miljömärkningsnämnden, säger Marita Axelsson.

Svenska Miljömärkningsnämnden utses av Miljömärkning Sveriges styrelse och ska fånga upp olika intressen i samhället genom att den består av representanter från olika myndigheter och intresseorganisationer. Nämnden tar ställning till såväl Svanens som EU Ecola-

Cecilia Ehrenborg Williams och Marita Axelsson.

bels kriterier och spelar en viktig roll i hur Sverige så småningom kommer att ställa sig till de nya kraven.

– Eftersom röstningen alltid föregås av några dagars möten då kriterierna diskuteras är instruktionen till Cecilia aldrig att blankt rösta nej eller att lägga ner rösten, utan att verka för att de delar av kriterierna som vi inte stödjer ändras och i så fall rösta ja, säger Marita Axelsson.

Nordisk Miljömärkning inspirerar

Och det händer. Kommissionen och dess forskningsinstitut inser vikten av att i största möjliga mån försöka nå konsensus bland medlemsländerna för att kriterierna ska bli så accepterade som möjligt. Därför formuleras de ofta om efter att medlemsländerna har fått uttrycka sina synpunkter. Här har både Svanen och andra nationella miljömärken en viktig roll att spela.

– Jag upplever att EU lyssnar på oss och att Nordisk Miljömärkning har en inspirerande roll. Vi har lång erfarenhet av licensiering och av att ta fram kriterier som både ställer skarpa miljökrav och som accepteras av branschen, säger Cecilia Ehrenborg Williams.

Och på samma sätt som Norden inspirerar i Bryssel påverkas även Svanen av arbetet med dess europeiska motsvarighet.

– Jag tror det är nyttigt för Miljömärkning Sverige att ha en inblick i systemet med EU Ecolabel, att man är med och deltar i diskussioner och utbyter kunskaper och erfarenheter. Jag är ganska övertygad om att det ger bättre kriterier även för Svanen, säger Marita Axelsson.

Under året anordnades "Giffri Förskola". Jimmy Yoler, miljöhandläggare på Miljömärkning Sverige och hans dotter Ronja stod modeller för kampanjen.

Vår miljöplattform

I dagens samhälle finns många miljöproblem och miljöhot: växthuseffekt, kemikalieförorening, avskogning, avfallsberg, resursbrist med mera. Miljöhoten kan i värsta fall på sikt leda till att de grundläggande villkoren för livets existens på jordklotet äventyras. Lokala miljöhot kan försämra livskvaliteten för den enskilda individen eller äventyra en arts överlevnad.

Nordiska Miljömärknings miljöplattform gäller i alla nordiska länder. Den ligger till grund för hur MISAB bedömer varor och tjänsters miljöpåverkan. Alla miljöhot kommer från produktion, produkter och konsumtion, i stort och smått. Därför är det viktigt att ändra produktionsprocesser och konsumtionsmönster i en mer hållbar riktning. Bolagets roll för både Svanen och EU Ecolabel är att skilja ut de producenter som tar miljöansvar utöver myndighetskraven och som producerar och levererar varor och tjänster med lägre miljöbelastning än sina konkurrenter. Utgångspunkten för arbetet är de stora miljöhoten och en värdering av hur Svanen kan bidra till att reducera miljöbelastningen från varor och tjänster, och därmed bidra till en mer hållbar konsumtion.

Miljöproblemen

De identifierade miljöproblemen är i linje med Sveriges miljö kvalitetsmål och EU:s miljömålsanalys. Miljömärkning Sveriges strategi, via den nordiska miljömärkningen och EU Ecolabels arbete, är att hjälpa till att uppnå dessa mål. Produktutvecklingen syftar till att ta fram relevanta kriteriedokument och verktyg för att främja hållbarhet. Miljöproblemen och deras olika konsekvenser utvärderas kontinuerligt och kriterierna omvärderas, ändras och skärps efter nya forskningsrön och inspel från marknaden och intressenter. Nordisk Miljömärkning tillämpar RPS-modellen (relevans,

potential, styrbarhet) och livscykel- och helhetsperspektivet. MEKA-modellen är ett analysverktyg i denna process (se nästa sida).

Energianvändning och klimateffekt

Koncentrationen av växthusgaser, särskilt koldioxid, i atmosfären har ökat sedan industrialiseringen tog fart. FN:s vetenskapliga klimatpanel (IPCC) har fastslagit att människans utsläpp av fossila växthusgaser och andra aktiviteter mycket starkt bidragit till en ökad global medeltemperatur och att detta riskerar att få svåra konsekvenser. Miljömärkning Sverige ser allvarligt på detta. Utsläpp av växthusgaser, energieffektivisering och energianvändning hör till de mest prioriterade områdena.

Kemikalieanvändning

Nya hälso- och miljöfarliga kemikalier upptäcks kontinuerligt i samhället. Samtidigt saknas fortfarande mycket kunskap om vad det är för egenskaper hos kemikalier och föroreningar som påverkar människors hälsa och miljön negativt.

Därför är effekterna svåra att bedöma. Flertalet av de miljöfarliga ämnen som i dag hittas i naturen är ämnen som är svåra för naturen att bryta ner. De är långlivade och återfinns därför i miljön, livsmedel och i oss människor.

Punktkällor, där kemikalier under mer eller mindre kontrollerade former släpps ut i miljön, har med tiden åtgärdats. Den mest betydande källan idag är därför råvaror och konsumtionsvaror, från vilka kemikalier mer eller mindre långsamt avges, så kallad diffus emission. Miljömärkningen arbetar för att minimera mängden hälso- och miljöfarliga ämnen i livscykeln.

Biologisk mångfald

Vårt utnyttjande av naturens resurser är ett allvarligt hot mot den mångfald av livsmiljöer och rikedom av olika växt- och djurarter som finns. Om denna mångfald minskar, försämras naturens möjlighet att svara mot de förändringar i livsmiljöer som sker över tid.

Även utsläpp till luft och vatten får negativa effekter för den biologiska mångfalden. Detta sammantaget riskerar att påverka jordens försörjningsförmåga negativt, något som i värsta fall kan leda till ekosystemkollaps. Miljömärkning Sverige strävar efter ett råvaruuttag i balans med tillväxten och stödjer sig så långt det är möjligt på erkända certifieringsordningar, bland annat för skogsbruk och andra grödor.

Resursanvändning och avfall

Den ökade konsumtionen tär på jordklotets resurser och genererar samtidigt mer och mer avfall. Samhället blir bättre och bättre på att producera resurssnålt och utnyttja det uppkomna avfallet genom återanvändning och återvinning, men mycket kvarstår. MISAB:s kriteriearbete verkar för en långsiktigt hållbar råvaruproduktion som bidrar till framtida goda tillgångar av naturresurser. Att minimera resursförbrukning genom att minska materialanvändning (till exempel minimera emballage), säkra återvinning och säkra en god avfallssortering, både i produktion och hos konsument, är därför viktigt.

Bolaget strävar även efter att ställa kvalitetskrav för att säkerställa att produkten får en tillfredsställande livslängd, som i sig är bra för miljön, samt funktionskrav för att produkten ska fungera som förväntat.

Tillsammans med krav på kvalitetsledning säkerställs att varan och tjänsten lever upp till kraven och är av god kvalitet under licensens giltighetstid.

Livscykelperspektiv och klimataspekter

En produkts miljöpåverkan bedöms under hela livscykeln – från råvara till avfall. Kraven omfattar produktens innehåll, kemikalier, resursanvändning samt utsläpp till luft, vatten och mark.

Livscykeltankegången

Svanen och EU Ecolabel är typ1-märkningar och följer ISO standarden 14024. Det innebär bland annat att ständiga förbättringar finns inbyggda i miljömärkningen genom att kriterierna regelbundet revideras och stegvis stramas åt, med mål att bidra till en mer hållbar konsumtion. Våra kriterier ska utgå från ett livscykelperspektiv, det vill säga hela kedjan från råvaruutvinning till nedbrytning/återvinning. Genom att betrakta hela livscykeln säkerställs bedömningen av de mest relevanta delarna av miljöbelastningen, samtidigt som uppmärksamheten riktas mot att inte bidra till att flytta miljöpåverkan från ett område till ett annat ("burden shift"). För att få en överblick över vilka delar i varan eller tjänstens livscykel det är relevant att ställa miljökrav på gör Nordisk Miljömärkning en MEKA-analys som är ett första steg i RPS-analys. R-Relevans bedöms utifrån vilket miljöproblem som finns för produkten, P-Potential bedöms med avseende på möjlig miljövinst det vill säga vad kan man göra åt problemet, S-Styrbarhet ställer frågan om Svanen är rätt instrument att göra något åt miljöproblemet.

MEKA

MEKA står för Material, Energi, Kemikalier, och Annat. MEKA-analysen beskriver de miljöbelastningar som är relevanta och bidrar huvudsakligen till "Relevansen" i efterföljande RPS-analys. Eftersom MEKA-analysen är indelad i produktens olika livscykelfaser kan den också bidra till att belysa var potential för miljöförbättringar finns och var det i produktionskedjan finns styrbarhet. EU Ecolabel gör motsvarande analys i sitt arbete.

Exempel på en MEKA-analys, det första steget i en RPS-analys. **MEKA för handdiskmedel**

	MATERIALFASEN	PRODUKTIONSFASEN		BRUKSFASEN	AVFALLSFASEN	TRANSPORTFASEN
		Råvaror	Produkt			
MATERIAL	Utvinning av tensider och andra råvaror från olja eller växter	Tillverkning av tensider, emballage	Emballage	Fossila bränslen till el och värme Dosering överdosering	Emballage bränns/ återvinns	Lastpallar, inplastning eller kartong
ENERGI	Råvaruproduktion, energi till utvinning av olja/vegetabiliska oljor och därmed utsläpp av CO ₂	Energiåtgång och CO ₂ -utsläpp under processen	(Relativ låg) Energiåtgång och CO ₂ -utsläpp under processen	Diskvatten-temperatur och mängden vatten	Energi från förbränning av emballage	Transport av råvaror + färdig produkt
KEMIKALIER		Klassificering, utsläpp från råvaruproduktion, plasttillverkning	Klassificering, utsläpp från produktion av handdiskmedel samt plasttillverkning	Allergi (konservering + parfym), dosering/överdosering	Förpackningar och utsläpp av brukslösningar: Nedbrytbarhet Miljöfarlighet	
ANNAT	Arbetsmiljö ekosystem	Arbetsmiljö		Allergi, arbetsmiljö för proffs produkter effektivitet		Ecodriving, logistik

Syftet med Miljömärkning Sveriges marknadsförings- och kommunikationsarbete är att stärka varumärkena Svanen och EU Ecolabel på marknaden. Som ett led i detta deltar bolaget i flera mässor och evenemang varje år för att träffa licensinnehavare och nya företag som intresserar sig för våra miljömärken. En viktig del av marknads- och kommunikationsarbetet är också de seminarier som bolaget anordnar för kunder, potentiella kunder, nätverkare och media. Därutöver pågår det dagliga arbetet med presskontakter, nyhetsspridning, opinionsbildning och marknadsföring.

Svanen i Almedalen: konst, politik och hållbar konsumtion

Miljömärkning Sverige var även i år på plats under politikerveckan i Almedalen. Årets deltagande bestod av två seminarier, en mingelfest, ett tält på Visbys gator samt medverkan som publik på olika seminarier där bolagets

vd och anställda bland annat uppmanade till hållbara inköp och hållbart bostadsbyggande.

Läs mer

Du, marknaden eller EU – vem ansvarar för hållbar konsumtion?

Tillsammans med Stockholm Environment Institute arrangerades två seminarier. Som svenska deltagare i kampanjen EU Climate Action var det extra aktuellt att tillsammans med en kompetent panel lyfta frågan om konsumtion och klimat.

För att skapa en hållbar konsumtion behövs såväl kloka beslutsfattare som medvetna konsumenter. Men läggs det för mycket ansvar på konsumenterna? Är det ett sätt för EU att inte göra tillräckligt? Dessa var frågor som ställdes på seminariet.

Panelen bestod av Connie Hedegaard, EU:s klimatkommissionär, Oksana Mont, professor i hållbar konsumtion vid Lunds Universitet, Johan Rockström, chef för Stockholm Resilience Centre, Anders Wejryd, ärkebiskop Svenska Kyrkan, Ragnar Unge, vd Miljömärkning Sverige. Moderator var Johan Kuylensjärna, vd Stockholm Environment Institute. Diskussionerna var stundvis heta och paneldeltagarna visade sig ha lite olika åsikter om vems ansvaret är för att ställa om till en hållbar konsumtion.

Till exempel menade Oksana Mont att valet av miljömärkta varor och tjänster är en viktig del av konsumentmakten. Trots det måste politiker sätta tydligare mål och visa ett starkt ledarskap för att en hållbar konsumtion ska kunna uppnås.

EU:s klimatkommissionär Connie Hedegaard i samtal med Ragnar Unge, vd för Miljömärkning Sverige AB.

Oksana Mont, Johan Rockström och Anders Wejryd deltog också i Miljömärkning Sveriges panelsamtal under Almedalsveckan 2013.

Hållbar upphandling som grönt verktyg

Miljömärkning Sverige arbetar för att få fler upphandlare och inköpare att ställa miljökrav. Därför var hållbar upphandling temat för det andra seminariet i Almedalen.

På seminariet deltog bland andra Lari Pitkä-Kangas, kommunalråd i Malmö (MP) som berättade om hur Malmö gör för att använda offentlig upphandling som ett effektivt styrmedel när det gäller att nå Sveriges miljö- och klimatmål.

Övriga medverkande var Anders Wijkman, upphandlingsutredningens utredare, Katarina Axelsson, projektledare Stockholm Environmental Institute, Zenita Strandängers, tf. Kommunikationsdirektör Svenska Spel (medlemmar i Svanens nätverk för inköp med omtanke), Ragnar Unge, vd Miljömärkning Sverige. Johan Kuylensjärna, vd Stockholm Environment Institute var moderator.

Anders Wijkman, upphandlingsutredningens utredare.

Dagens Samhälle, 1 oktober 2013.

"Ställ om till hållbar upphandling"

I samband med att FN:s klimatpanel presenterade sin senaste rapport ville Miljömärkning Sverige understryka en viktig åtgärd. Artikeln publicerades på Dagens samhälls debattsida (131001): Ställ om till hållbar upphandling.

Stat, kommun och landsting upphandlar varor och tjänster för 550–600 miljarder kronor per år. Därför är offentliga upphandlingar ett viktigt verktyg för en hållbar utveckling. Det behövs fler framsynta upphandlare och inköpare och de behöver tydligt ledarskap från politiken.

Miljömärkning Sverige har det senaste året gjort en offensiv för att få de statliga bolagen att köpa mer miljömärkt i samband med att finansmarknadsminister Peter Norman uppmanade dem till ökat hållbarhetsarbete. Men det saknas fortfarande ett samlat grepp från regeringen med en strategi och ett tydligt politiskt ledarskap.

Sydsvenskan, 25 november 2013.

"Riv hindren för hållbart byggande"

Byggreglerna i de nordiska länderna är väldigt olika, och olikheterna är utan miljömässig relevans. Inte kan det väl till exempel behövas olika schabloner för varmvattenförbrukning mellan de olika nordiska länderna? Och en sparad kilowattimme borde väl vara lika mycket värd i Sverige som i övriga nordiska länder, eller?

I Sverige riktades uppmaningen: "Riv hindren för ett hållbart byggande i Norden!" till bostadsminister Stefan Attefall. Detta skrev Ragnar Unge, vd för Miljömärkning Sverige AB och Nina Schiötz, ordförande Nordiska Miljömärkningsnämnden i en debattartikel i Sydsvenska Dagbladet (131125) tillsammans med Skanska Sverige, Veidekke Sverige, NCC Boende och Strabag AB. Ministern har tackat för engagemanget och bett oss komma med mer fakta och fler idéer till det nordiska samarbetet inom husbyggande.

Vann upphandlingen tack vare Svanen

Det behövs många nya bostäder i Sverige. Därför arrangerar SABO, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, en återkommande tävling för att hjälpa sina medlemmar med upphandling av nyproduktion så att även mindre kommuner kan bygga till ett rimligt pris. Miljömärkt, kostnadseffektivt och kort byggtid – de tre kriterierna skulle uppfyllas för att vinna tävlingen. Svanenmärkta hyreshus i Skanskas regi var en av tre vinnare av upphandlingar som totalt beräknas uppgå till 5 000 lägenheter och vara värda sex miljarder kronor. Det finns nu

potential för att det kommer att byggas många Svanenmärkta hus de närmaste åren.

De Svanenmärkta husstyperna från Skanska ingår i konceptet ModernaHus och innebär att material kan prefabriceras i stora volymer och därmed ge lägre kostnader. Detta utan avkall på vare sig kvalitet eller miljö.

SVANEN

utmanar konsten

Med konsttävlingen Nordic Art Insight ville Miljömärkning Sverige utmana konstnärer att ge sitt bidrag till debatten om hur vi kan nå en hållbar konsumtion. Konstnärer har i alla tider påverkat samhället och fått människor att öppna ögonen för nya utmaningar. Tävligen, som arrangerades tillsammans med Svanens övriga nordiska sekretariat, fick god respons och totalt kom det 146 tävlingsbidrag från hela Norden. Det rörde sig om installationer, skulpturer, måleri, keramik, textilkonst – bredden var stor.

Temat för konsttävlingen, Nordic Art Insight, var hur vi kan nå en hållbar konsumtion som tar hänsyn till klimat- och miljömål och delar rättvist på jordens resurser. Konstnärerna skulle också, ur ett miljöperspektiv, beskriva hur verket var framtaget, till exempel vilka material som använts. Förstapriset var 100 000 SEK.

Vann gjorde Lina Sofia Lundin med konstverket Färgningsmanifestet – The Expanded Field of Composting, som är en installation med textil och tillhörande skrift, Färgningsmanifestet. I konstverket ställs frågan om naturlig färgning kan användas i större skala och på så sätt minska textilindustrins miljöbelastning. Lina Sofia Lundin menar att Nordic Art Insight ger konsten en plats inom hållbar utveckling. Och att det inom

NORDIC ART INSIGHT

varje område är viktigt att ha ett livscykelperspektiv och reflektera över de ekologiska fotavtryck vi gör. Priset delades ut på Medskapandets konst, en hållbarhetskonferens i Umeå. Konferensen arrangerades av Umeå kommun i samarbete med Nordiska Ministerrådet och lockade deltagare från hela Norden. Lina Sofias verk kommer även att visas upp i Umeå som är Europas Kulturhuvudstad 2014.

Alla fick rösta fram vinnaren

Av de 146 bidragen som kom in till Nordic Art Insight valde en jury ut sex finalister som presenterades i Almedalen. Vem som vann avgjordes sedan genom röstning på www.artnordic.org. Röstningen var öppen för alla.

Lina Sofia Lundins Färgningsmanifestet är en installation med tillhörande skrift.

LÄS MER OM NORDIC ART
INSIGHT PÅ:

WWW.ARTNORDIC.ORG

Sebastian Mügges Swedish Office Meat Balls gick till final.

Oskar Jönssons Temporary Marble var också en av finalisterna.

Ringar på vattnet

Nordic Art Insight fick stort intresse och ledde till att Miljömärkning Sverige och Svanen syntes på olika håll.

Tillsammans med Anders Finnson från Svenskt Vatten, krävde Miljömärkning Sverige i en debattartikel (Norrköpings tidningar 130725 mfl) att konstskolor ska se över vilka färger som används och då särskilt kadmiumfärger. Kadmium är en tungmetall som bryts ned sakt i miljön och lagras i våra kroppar och ger skador på njurar samt benskörhet. Branschorganisationen Svenskt Vatten har tagit fram rapporten Kadmiumgult är fult för att sprida information till konstnärer, skolor och handeln om kadmiumfärgers miljöskadlighet och att det finns alternativ till dem.

Deltog i seminarium på Liljevalchs

Tillsammans med Art Lab Gnesta och Kulturförvaltningen i Stockholm Stad har Miljömärkning Sverige medverkat i kompendiet Grönt ljus för konsten. Det arrangerades även ett seminarium med workshop på Liljevalchs konsthall, vars syfte var att ge inbjudna konstnärer inspiration och konkreta tips om bra val för miljön.

Nordic Art Insight hamnade även, som ett gott exempel, i boken Värdet av konst – ett gott exempel på hur företag kan arbeta med konst och hållbar konsumtion (2013 Rheologica Publishing). Författarna Karolina och Erik Modig vill kartlägga värdet av konst för människa, näringsliv och samhälle.

Johanna Törnqvists klänning – helt gjord av återvunnet "skräp" var en av sex finalister.

1 376

Svanenlicenser

39

EU Ecolabel-licenser

59

Produkt-
grupper för
Svanen

34

Produkt-
grupper för
EU Ecolabel

Kaj Török från hållbarhetskommunikationsföretaget Futerra var moderator på Miljömärkning Sveriges seminarium som hölls på Svanenmärkta Berns.

Moderna, medvetna och modiga människor

Årets stora varumärkesseminarium för kunder och nätverkare handlade om moderna, medvetna och modiga människor och ägde rum i november på Berns i Stockholm. Delatagarna fick lära sig om hur dagens medvetna konsumenter betar sig och vilken typ av budskap som lockar dem. Konten-

tan från seminariet var att man kan kommunicera hållbarhet med nästan alla målgrupper bara budskapet anpassas. Syftet med dessa seminarier är att uppdatera våra kunder i marknadsfrågor och samtidigt inspirera och tipsa dem om hur de kan stärka sin miljöprofil.

Svanenmärkt Nobelbankett

För första gången blev Nobelpristagarna och alla gäster i Blå Hallen serverade mat från en Svanenmärkt restaurang. I samband med att Stads- husrestauranger tog över driften av Stadshusets restauranger och beställningsverksamhet bestämde de sig för att Svanenmärka verksamheten. I samband med Nobelfesten uppmärksammades Svanen i både radio och tidningar.

Monter på möbelmässan

För att finnas på plats och besvara branschens alla frågor om nya kriterier deltog Miljömärkningen med egen monter på mässan Stockholm Furniture & Light. Eftersom många möbelkunder verkar på den nordiska marknaden fanns även representanter från våra nordiska sekretariat med. Möbler är ett av de största produktområdena för Nordisk Miljömärkning men det finns ändå en stor potential till att öka antalet licenser inom detta område.

Många licensinnehavare och medlemmar i Nätverket för inköp med omtanke deltog på Miljömärkning Sveriges seminarium på temat Vägen till hållbara inköp.

Välbesökt seminarium om hållbara inköp

Ett viktigt mål för Miljömärkning Sverige är att öka efterfrågan på och försäljningen av miljömärkta produkter. För att uppmuntra och driva på våra licensinnehavare och medlemmar i Svanens nätverk för inköp med omtanke att se över sina egna inköp bjöd vi i mars in till ett seminarium på Sheraton i Stockholm för att diskutera detta. Bland annat berättade Helena Brynolfsson, inköpschef på PostNord, om varför inköp är mer än att bara köpa in varor och tjänster. På seminariet lyftes även frågan om hur företag kan göra hela sin leverantörskedja mer hållbar, både socialt och miljömässigt.

Roland Watkinson, fastighetsskötare på Sheraton i Stockholm, berättade om hur hotellet praktiskt arbetar med sin Svanenmärkning.

96 %

Andel svenskar som känner igen Svanenmärket*)

77 %

Andel svenskar som litar på att en Svanenmärkt produkt är ett bra val för miljön*)

*) YouGov, februari 2013.

Ekobygg – samlingsplatsen för byggbransch, politiker & arkitekter

Ett av de snabbast växande områdena för Svanen har de senaste åren varit hus och byggprodukter. Därför deltog Miljömärkning Sverige på mässan Ekobygg i Kista som arrangerades för första gången. I montern samlades kunder från såväl byggfirmor som producenter av byggmaterial. Ett viktigt syfte med deltagandet på mässan var att träffa potentiella nya kunder och att få fler att beställa Svanenmärkta hus till sina kommuner.

Under året har det giffria samhället varit ett aktuellt tema i debatten. Även Miljömärkning Sverige har un-

der året satsat på detta tema och under Ekobyggmässan var fokus riktat på giffria förskolor och giffria golv. Tillsammans med några licensinnehavare ordnades seminarier. Mässan var också ett bra tillfälle att dela ut certifikat till SISAB som under hösten invigt Sveriges första Svanenmärkta förskola.

Jimmy Yoler, miljöhandläggare på Miljömärkning Sverige höll ett seminarium om Svanenmärkta golv.

Om vår hållbarhetsredovisning 2013

Miljömärkning Sverige ska främja att våra miljömärkningar bidrar till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Som statligt ägt bolag vill vi möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas och som även riktas till övriga intressenter. Rapporten omfattar de ekonomiska, materiella, sociala och miljömässiga effekterna av Miljömärkning Sverige AB.

Vi har tidigare identifierat behovet av ett samordnat hållbarhetsarbete i bolaget, och det främsta verktyget är att utveckla kriterierna för Svanen och EU Ecolabel, och sörjer för ett gott genomslag på marknaden.

Vi ser kunskapsuppbyggnaden kring ett effektivt hållbarhetsarbete som en långsiktig process där marknadsinsatser för att sprida kunskap om miljömärkningarnas bidrag till en hållbar produktion blir mer kända.

Utåt är det viktigt att nyckelgrupper av konsumenter blir upplysta om vikten av att köpa miljömärkta varor och tjänster. Denna rapport omfattar Miljömärkning Sveriges verksamhet i Sverige. Bolaget har inga dotterbolag, joint ventures, inga mergers eller andra ekonomiska åtaganden utöver kärnverksamheten. Inga ändringar har skett under 2013 som avviker från tidigare redovisade rapporter.

Utifrån principerna om intressentnytta, väsentlighet och fullständighet, har bolaget 2012 beslutat att under 2013 ta fram hållbarhetsmål för bolagets verksamhet. Dessa mål till 2016 är följande:

Affären: Miljömärkningens licensintäkter, som speglar försäljningen av miljömärkta produkter, ska öka med

tio procent under de tre åren, och 2016 ska bolaget ha ett eget kapital motsvarande 33 procent av den totala omsättningen.

Planeten: 1 000 licenser (företag) ska uppfylla och vara kontrollerade gentemot EU Ecolabels eller Svanens reviderade och skärpta krav.

Människan: Sociala krav (utöver lagstiftning) införs i våra miljömärkningskriterier för ytterligare minst tio produktgrupper (branscher). Med dessa mål styrs verksamheten mot bolagets vision och mot de mål som ägaren, staten, har satt upp. De skapar även ett verktyg för framtida utveckling. Miljömärkningens önskan är att ha ett fåtal mål fördelade på de tre hållbarhetsbenen. Detta förenklar möjligheten att kommunicera målen externt samt att internt få en god kunskap om och engagemang för dem. De tre målen fungerar även som utgångspunkt i bolagets övergripande verksamhetsplan för att helt integrera dem i verksamheten.

Processen för att definiera innehållet i Hållbarhetsredovisningen har utgått från de indikatorer som anses relevanta för bolagets verksamhet och inkluderar stakeholders, intressenter och att vidareutveckla synen på intressenter, målgrupper, policy- och strategifrågor. Miljömärkning Sverige publicerar för andra året i rad som ett statligt bolag (förra rapporten 24 april, 2012) en bestyrkt hållbarhetsredovisning som avser det svenska sekretariatet i enlighet med riktlinjerna i GRI G3. Redovisningen täcker vårt fiskala verksamhetsår 1 januari–31 december 2013 och uppfyller kraven för nivå C+. Redovisningen har inga särskilda begränsningar.

Redovisningens tillämpningsnivå		C	C+	B	B+	A	A+
Standarduppgifter	G3 Upplysningar om profil	Redovisa: 1.1 2.1 - 2.10 3.1 - 3.8, 3.10 - 3.12 4.1 - 4.4, 4.14 - 4.15	Redovisningen bestyrkt av utomstående	Redovisa alla punkter för nivå C och: 1.2 3.9 - 3.13 4.5 - 4.13, 4.16 - 4.17	Redovisningen bestyrkt av utomstående	Samma krav som för nivå B	
	G3 Upplysningar om hållbarhetsstyrningen	Behövs ej		Upplysningar om hållbarhetsstyrningen för varje indikatorkategori		Upplysningar om hållbarhetsstyrningen för varje indikatorkategori	
	G3 Resultatindikatorer & branschspecifika resultatindikatorer	Redovisa minst tio resultatindikatorer, och åtminstone en från vardera: social, ekonomisk och miljöpåverkan		Redovisa minst 20 resultatindikatorer, och åtminstone en från vardera: ekonomisk påverkan, miljöpåverkan, mänskliga rättigheter, anställningsförhållanden och arbetsvillkor, organisationsroll i samhället, produktansvar.		Redovisa varje kärnindikator i G3 och varje branschspecifik* indikator med hänsyn till väsentlighetsprincipen genom att antingen a) redovisa indikatorinformation eller b) förklara skälen för att inte redovisa	

Övergripande mål

MISAB:s övergripande mål och strategi bygger på Nordiska Ministerrådets vision för Svanen 2015, intentionerna bakom EU:s förordning om miljömärkning, bolagsägarnas direktiv, Nordiska Miljömärkningsnämnden NMN:s beslutade strategi för Svanen, samt bolagsstyrelsens och ledningens bedömning av framgångsfaktorerna. Hållbarhetsfrågorna utgör en viktig del av bolagsstyrningen och handlar om att balansera verksamheten så att såväl ekonomiska som miljömässiga och sociala mål uppfylls. Styrningen av verksamheten beskrivs i bolagsstyrningsrapporten på sid 42. Hållbarhetsarbetet styrs dessutom genom ett ramverk av policyer och riktlinjer.

Ekonomi

Ansvar: Miljömärkning Sveriges långsiktiga värde är att öka antalet Svanenmärkta och EU Ecolabel-märkta produkter på marknaden. De faktorer som direkt påverkar miljömärkningens och därmed bolagets framgång, och som vi kan styra över, är formulerade i våra bolagsmål:

- Rätt produkter
- Attraktiva varumärken
- Strukturerad försäljning
- Effektiv licensiering
- Starka kundrelationer
- Kompetent personal och ledning

Prioriterade aktiviteter: förstärka bolagets licensierings- och ekonomisystem, kampanjer för att stärka våra miljömärkningar samt initiera marknadsaktiviteter för bolagets licensinnehavare.

Miljö

Ansvar: agera föredömligt när det gäller att utveckla Svanen- och EU Ecolabelkriterier, som omfattar kriterier för energianvändning och klimateffekt, kemikalieanvändning, biologisk mångfald, samt resursanvändning och avfall. Bolaget ska också sörja för goda processer som leder till att företag genomgår licensiering för Svanen och EU Ecolabel.

Prioriterade aktiviteter: Kriteriearbete inom nordisk miljömärkning och EU Ecolabel.

Socialt ansvar

Ansvar: Ansvarsfullt företagande utifrån uppförandekod och mål för det sociala området, som exempelvis noll arbetsrelaterade skador och jämnare könsfördelning. Erbjuda medarbetare utvecklande och ansvarsfulla arbeten i en god arbetsmiljö.

Prioriterade aktiviteter: långsiktig kompetensförsörjning, aktivt arbetsmiljöarbete, samt förstärkning av medarbetares inflytande i bolagsverksamheten.

Hållbarhetsarbetet i Miljömärkning Sverige AB:

Ekonomi

Miljö

Socialt ansvar

Styrande policyer:

- Arbetsmiljö
- Arbetsmiljö – Alkohol och droger
- Arbetsmiljö – Allergier
- Arbetsmiljö – Mångfald
- Arbetsmiljö – Trakasserier
- Arbetsmiljö – Våra lokaler och användning
- Finanspolicy rörande placeringar
- Inköp
- IT och kommunikation – Epost
- IT och kommunikation – Internet
- IT och kommunikation – Internkommunikation
- IT och kommunikation – Mobiltelefoni
- IT och kommunikation – Sociala Medier
- Kvalitet och miljö
- Personal – Arbeta hemma
- Personal – Löner
- Personal – Semester
- Resor – Tjänstebil
- Resor – Tjänsteresa
- Sekretess
- Uppförande – Mutor och jäv
- Uppförande – Representation

GRI-indikatorer:

EC1–4

EN 4

EN 6

EN 14

EN16

LA 1–4

LA 6–7

LA 10

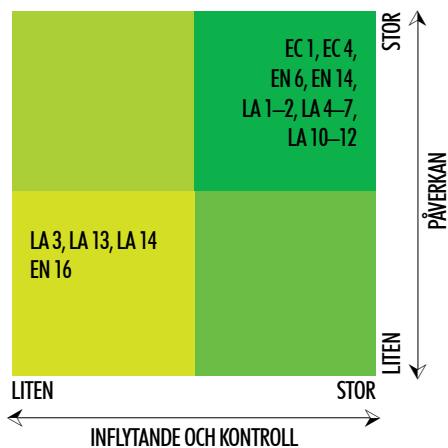
LA 12–14

GRI-TABELL

Indikator	Beskrivning	Kommentarer	Sid
Strategi och Analys			
1.1	Uttalande från organisationens högsta beslutsfattare om relevansen av hållbar utveckling för organisationen och dess strategi		4–5
Organisationsprofil			
2.1	Organisationens namn	Miljömärkning Sverige AB (MISAB).	30
2.2	De viktigaste varumärkena, produkterna och/eller tjänster		6, 10
2.3	Organisationsstruktur, enheter, affärsområden, dotterbolag och joint ventures		44
2.4	Lokalisering av organisationens huvudkontor		8
2.5	Antal länder som organisationen har verksamhet i, och namnen på de länder där viktig verksamhet bedrivs eller som är särskilt relevanta för de frågor som berör hållbar utveckling i redovisningen.		6
2.6	Ägarstruktur och företagsform		6
2.7	Marknader som organisationen är verksam på	Sverige, och även i övriga delar av världen där företag har Svanenlicenser.	30
2.8	Den redovisande organisationens storlek		8
2.9	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden beträffande storlek, struktur eller ägande	Inga väsentliga förändringar har skett.	
2.10	Utmärkelser och priser som mottagits under redovisningsperioden.	Inga utmärkelser under det gångna året.	
Information om redovisningen			
3.1	Redovisningsperiod för den redovisade informationen.	1 januari – 31 december 2013.	
3.2	Datum för publiceringen av den senaste redovisningen		24
3.3	Redovisningscykel		24
3.4	Kontaktperson för frågor angående redovisningen och dess innehåll		24
3.5	Processer för definition av innehållet i redovisningen		28–29
3.6	Redovisningens avgränsningar		24
3.7	Beskriv eventuella särskilda begränsningar för redovisningens omfattning och avgränsning		24
3.8	Princip för redovisningen av joint ventures, dotterbolag, hyrda anläggningar, utlokaliserade verksamheter och andra enheter som väsentligt kan påverka jämförbarheten mellan olika tidsperioder och/eller organisationer		24
3.10	Förklaring av effekten av förändringar av information som lämnats i tidigare redovisningar, och skälen för sådana förändringar		24
3.11	Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller avgränsning, omfattning eller mätmetoder som använts i redovisningen		24
3.12	Innehållsförteckning		26–28
Styrning, åtaganden och intressentrelationer			
4.1	Redogörelse för organisationens bolagsstyrning		42
4.2	Beskriv huruvida styrelseordförande också är verkställande direktör		43
4.3	För organisationer som endast har en styrelsenivå, ange antalet medlemmar inom denna som är beroende och/eller inte ingår i företagsledningen.		42
4.4	Möjligheter för aktieägare och anställda att komma med rekommendationer eller vägledning till styrelsen eller företagsledningen		44
4.14	Lista de intressentgrupper som organisationen har kontakt med.		9–10
4.15	Princip för identifiering och urval av intressenter		10

Indikator	Beskrivning	Kommentarer	Sid
Ekonomiska resultatindikatorer			
<i>Aspekt: Ekonomiska resultat</i>			
EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde, inklusive intäkter, rörelsekostnader, ersättning till anställda, gåvor och andra samhällsinvesteringar, balanserad vinst samt betalningar till finansörer och den offentliga sektorn.		3
EC4	Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn.		3
Miljömässiga resultatindikatorer.			
<i>Aspekt: Energi</i>			
EN4	Indirekt energianvändning per primär energikälla		9
EN6	Initiativ för att tillhandahålla produkter och tjänster som är energieffektiva eller baserade på förnyelsebar energi, samt minskningar av energibehovet som ett resultat av dessa initiativ.		14-15
<i>Aspekt : Biologisk mångfald</i>			
EN14	Strategier, pågående åtgärder och planer för att framgent hantera påverkan på den biologiska mångfalden.		14-15
<i>Aspekt: Utsläpp till luft och vatten samt avfall</i>			
EN16	Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt.		9
EN 17	Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	95 ton CO ₂ e	
Anställningsförhållanden och arbetsvillkor			
Resultatindikatorer			
<i>Aspekt: Anställning</i>			
LA 1	Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor och region		28
LA 2	Antal anställda som slutat och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region		28
LA 3	Förmåner som ges till heltidsanställd personal och som inte omfattar tillfälligt eller deltidsanställda. Informationen ska ges för varje större verksamhet		8
<i>Aspekt: Relationer mellan anställda och ledning</i>			
LA 4	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal		8
<i>Aspekt: hälsa och säkerhet i arbetet</i>			
LA 6	Andel av personalstyrkan (i procent) som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning om program för hälsa och säkerhet.		8
LA 7	Omfattningen av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade dagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region.		8
<i>Aspekt: Utbildning</i>			
LA 10	Genomsnittligt antal och utbildningstimmar per anställd och år, fördelat på personalkategorier.		8
<i>Aspekt: Mångfald och jämställdhet</i>			
LA 13	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer.		8, 44
LA 14	Löneskillnad i procent mellan män och kvinnor per personalkategori.		8

VÄSENTLIGHETSANALYS EKONOMISKA, MILJÖ- OCH SOCIALA RESULTATINDIKATORER

STOR PÅVERKAN – STORT INFLYTANDE

Miljömärkning Sverige ska vara lönsamt utan att vara vinstdrivande, betala skatt samt vara en bra och trygg arbetsgivare (EC1). Efterfrågan på Svanen och EU Ecolabel ska öka för att vara ett stöd i att nå Sveriges miljö kvalitetsmål. Ökad tillväxt i antalet Svanen- och EU Ecolabelmärkta varor och tjänster är ett sätt att mäta hur Miljömärkning Sverige bidrar till dessa

övergripande mål. Det finansiella stödet i form av statsbidrag är viktigt för att säkerställa kontinuitet i bolagets produktutvecklingsverksamhet (EC4). En av bolagets centrala verksamheter är kriterieutveckling för miljömärkningarna Svanen och EU Ecolabel. Detta arbete har till syfte att befrämja biologisk mångfald, begränsa farliga kemikalieanvändning, reducera energianvändning och klimateffekter samt styra resurser användning och avfall Detta utgör en stor påverkan och inflytande på möjligheterna att uppnå de uppsatta miljömålen (EN 6 och EN 14).

Bolaget bedömer att de resor som görs av personalen utgör den största påverkan och inflytandet. Dessa resor klimatkompenseras. Samtidigt är det viktigt för miljömärkningens trovärdighet att kontrollbesök och efterkontroller av företag som har licenser genomförs (EN 17). Arbete pågår för att minska utsläpp från verksamheten i form av en resepolicy och större användning av videokonferenser och webinar. Miljömärkning Sveriges personal utgör en stor påverkan och inflytande på hur bolaget kan uppnå sina mål. Frågor kring medarbetare, arbetsrätt, arbetsmiljö, medinflytande och kompetensutveckling är viktiga för bolaget (LA1-2,

LA4-7 samt LA10-12). En låg personalomsättning (5 % 2013) och en stabil personalstyrka ger möjlighet till kontinuitet i verksamheten (LA 1 och LA 2). Samtlig personal omfattas av kollektivavtal (LA 4) vilket bidrar till en stabil arbetsplats och lönesättningar. Bolaget har en låg arbetsfrånvaro (2,02 %) och inga arbetsrelaterade skador (LA 7). Kompetensförsörjning med utbildningar och medarbetarsamtal är viktiga (LA 10). Dessa faktorer bedöms ha stor påverkan och stort inflytande på hur framgångsrikt bolaget kan bedriva sin kärnverksamhet

LITEN PÅVERKAN – LITE INFLYTANDE

Miljömärkning Sverige är ägt av svenska staten, drivs utan vinstintresse och styrs av bolagsordningen. LA 3, 13 och 14 bedöms ha liten påverkan och lite inflytande på bolagets möjlighet att uppnå sina mål. Könsfördelning och lönesättningen bland personalen är i balans. Arbete för att uppnå jämställdhet och en jämnare könsfördelning pågår.

Den energi som Miljömärkning Sverige förbrukar till sin kontorsverksamhet bedöms ha liten påverkan och lite inflytande på miljöaspekterna av verksamheten (EN16).

Nyckeltal anställda Miljömärkning Sverige AB:

	2013	2012		2013	2012
Antal anställda	59	57	Antal anställda som slutade	3	5
Antal heltidsanställda	58	49	Andel % av de anställda som slutade	5%	8,77%
Antal deltid	2	4	Andel % kvinnor som slutade	3,3%	8,77%
Antal vikariat	4	2	Andel % män som slutade	1,7%	0%
Antal visstidsanställda	1	2	Åldersspannet för dem som slutade	35-44 år (3 pers.)	25-34 år: 3 pers. 45-54 år: 1 pers. 55-64 år: 1 pers.
Antal inhyrd personal	1	0			

Revisors rapport över översiktlig granskning av Miljömärkning Sverige AB:s hållbarhetsredovisning

Till läsarna av Miljömärkning Sverige AB:s hållbarhetsredovisning

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Miljömärkning Sverige AB att översiktligt granska Miljömärkning Sverige AB:s hållbarhetsredovisning för år 2013. Miljömärkning Sverige AB har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI index på sidorna 26-27.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande arbetet inom miljö, arbetsmiljö, kvalitet, socialt ansvar och hållbar utveckling samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 24 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3 (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av Miljömärkning Sverige AB:s egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisions sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3, utgiven av The Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Dessa framgår av sidan 24. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 27 februari 2014

Ernst & Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Charlotte Söderlund
Auktoriserad revisor

Årsredovisning 2013-01-01 – 2013-12-31

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Miljömärkning Sverige AB får härmed avge följande årsredovisning för verksamhetsåret 2013.

Organisation

Miljömärkning Sverige AB har svenska staten som ensam ägare.

Verksamhet

Miljömärkning Sverige AB ska genom sitt arbete bidra till konsumentpolitikens målsättning att ge konsumenter makt och möjlighet att göra aktiva val. Bolaget har regeringens uppdrag att förvalta och utveckla den nordiska miljömärkningen Svanen och EU:s miljömärkning EU Ecolabel. För detta arbete har Miljömärkning Sverige AB under året erhållit statligt bidrag med 4,374 MKR, vilket motsvarar ca 8 % av årets intäkter. Det statliga stödet används huvudsakligen för att delfinansiera kriteriearbetet inom båda miljömärkningsystemen samt till att sprida och göra EU:s system mer känt på den svenska marknaden. Statsanslaget motsvarar 80% av EU Ecolabels intäkter.

Eftersom systemen i sig kräver att stora resurser avsätts för regelbundna revideringar av kriterier för befintliga produktgrupper, är statsanslaget en förutsättning för utveckling av kriterier inom nya branscher och områden.

Viktiga händelser

2013 fastställde EU-Kommissionen nya avgiftsregler för EU Ecolabel vilket gör att Miljömärkning Sverige AB har bättre möjlighet att utveckla EU:s miljömärkning (EU Ecolabel) och öka dess genomslag på den svenska marknaden. Under året har Miljömärkning Sverige AB i samarbete med de andra nordiska länderna för Svanen reviderat kriterier för Biltvätthallar, Datorer, Digital fotoframkallning, Hotell, restaurang och konferenser, Kontorsmaskiner, Kontors- och hobbymaterial, Maskiner för park och trädgård, Rengöringsmedel, TV & Projektorer, Vitvaror samt Värmepumpar.

Revidering pågår av Svanens kriterier för Avloppsfria toaletter, Beständigt trä, Byggskivor, DID listan (Detergent Ingrediens Database), Fönster & ytterdörrar, Golv, Kemiska Byggprodukter, Kompostbehållare, Levande ljus, Maskindiskmedel, Pannor för fasta biobränslen,

Textiltvättmedel för proffs och Slutna eldstäder för bio-bränsle.

Vidare har Nordisk miljömärkning beslutat att inte fortsätta sitt kriteriearbete inom livsmedelssektorn, med krav för bröd & bagerier.

I EU har arbetet pågått med både nyutveckling och revidering. Nya kriterier har beslutats för Kontorsmaskiner, Vattenburen uppvärmning och Konverterade Pappersprodukter. Reviderade kriterier har beslutats för Bäddmadrasser, Inomhus- och utomhusfärg, Textilier samt Toaletter.

Utveckling av nya EU Ecolabel-kriterier pågår för Hygienprodukter och Kontorsbyggnader. Revidering av EU Ecolabel-kriterier pågår för Jord- och växtförbättringsmedel, Ljuskällor, Schampo och balsam, Skodon samt Tvål.

Under 2013 har marknadsföringsinsatser gjorts för att stärka både Svanens och EU Ecolabels varumärken på marknaden i form av annonser, pressartiklar, seminarier samt sociala medier. Miljömärkningen var representerad på Almedalsveckan med seminarier om offentlig upphandling, Svanen och EU Ecolabels påverkan för att minska climateffekten samt en lansering av Svanens nordiska kulturprojekt Nordic Art Insight. Det stora intresset för miljömärkning av tjänster fortsatte under 2013. Fler licenser tillkom inom tvätterier, städtjänster samt fordonstvättar. Svanen fortsatte också att växa på byggmarknaden genom att flera av Sveriges största aktörer fick licenser för Svanenmärkta hus.

Investeringar

Investeringar i Miljömärkning Sverige AB uppgick till 766 (650) kSEK, huvudsakligen i IT-system och mjukvara.

Personal

Under verksamhetsåret har Miljömärkning Sverige AB i genomsnitt sysselsatt 59 (56) personer. Vid verksamhetsårets slut uppgick antalet anställda i Miljömärkning Sverige AB till 60 (57) personer. Beträffande löner och ersättningar hänvisas till not 4.

Omsättning, resultat och finansiell ställning (kSEK)

	2013	2012
Omsättning	47 348	43 906
Rörelseresultat	211	-2 087
Resultat efter finansiella poster	916	-670
Balansomslutning	28 280	26 927
Soliditet	76%	76%

Nyckeltalsdefinition under Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förväntad framtida utveckling

Bolaget förutspår fortsatt tillit till och efterfrågan på våra miljömärkningssystem. Våra tjänster är beroende av omvärldens intresse för hållbarhetsfrågor och företagens behov att konkurrera med miljöprestanda. Samhällets behov av att ha fokus på miljöområdet har ökat, och med en icke väsentligt försämrad konjunktur bör Miljömärkning Sverige AB kunna utvecklas i samma takt som tidigare.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande medel (anges i SEK):

Balanserad vinst	5 707 809
Årets resultat	916 450
	<hr/>
	6 624 259

Bolagets verksamhet syftar inte till att bereda ägarna vinst. Eventuell vinst ska reserveras eller användas för att främja bolagets ändamål.

Styrelsen föreslår att vinsten behandlas så att

i ny räkning överförs 6 624 259

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar.

RESULTATRÄKNING

Belopp i kSEK	Not	2013	2012
Nettoomsättning	1	47 348	43 906
Övriga rörelseintäkter	2	4 374	4 374
		51 722	48 280
<i>RÖRELSENS KOSTNADER</i>			
Övriga externa kostnader		-16 083	-14 948
Personalkostnader	3	-34 722	-35 015
Avskrivningar av anläggningstillgångar	4, 5, 6	-706	-404
		-51 511	-50 367
RÖRELSERESULTAT		211	-2 087
<i>RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER</i>			
Resultat från värdepappersinnehav	11	617	1 304
Ränteintäkter och liknande resultatposter		96	156
Räntekostnader och liknande resultatposter		-8	-43
		705	1 417
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		916	-670
ÅRETS RESULTAT		916	-670

BALANSRÄKNING

Belopp i kSEK	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</i>			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvara	4	666	344
Licenser och liknande rättigheter	5	95	144
		761	488
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	357	569
		357	569
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	17 233	19 138
		17 233	19 138
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		18 351	20 195
<i>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		5 549	4 102
Övriga fordringar		2	329
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	995	347
		6 546	4 778
KASSA OCH BANK		3 383	1 954
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		9 929	6 732
SUMMA TILLGÅNGAR		28 280	26 927
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>EGET KAPITAL</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (2 500 aktier, kvotvärde 100 kr)		250	250
Reservfond		14 550	14 550
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		5 708	6 378
Årets resultat		916	-670
Summa eget kapital		21 424	20 508
<i>KORTFRISTIGA SKULDER</i>			
Leverantörsskulder		2 182	2 250
Övriga skulder		2 145	1 853
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	2 529	2 316
Summa kortfristiga skulder		6 856	6 419
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		28 280	26 927
<i>POSTER INOM LINJEN</i>			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelse		Inga	Inga

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, förutom BFNAR 2008:1 Årsredovisning i mindre aktiebolag (K2-reglerna).

INTÄKTSREDOVISNING

Intäktsredovisning sker i enlighet med BFNAR 2003:3 Intäkter.

Som inkomst redovisar bolaget det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

AVSKRIVNINGAR

Immateriella och materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Datainventarier, licenser och balanserade utgifter: 3 år

Övriga inventarier 5 år

FINANSIELLA INSTRUMENT

Långfristiga värdepappersinnehav redovisas till lägsta av marknadsvärde och anskaffningsvärde. Samtliga innehav i portföljen värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning.

FORDRINGAR

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats enligt balansdagens kurs. Vinster och förluster på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultatet, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster.

LEASING

Framtida betalningsåtaganden för operationell leasing inom 1 år är 334 (521) kSEK. Betalda leasingavgifter för 2013 är 363 (365) kSEK.

SKATT

Företaget tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd om redovisning av inkomstskatter, BFNAR 2001:1. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt redovisas avseende skillnaden mellan redovisade och skattemässiga värden, så kallade temporära skillnader. Använd skattesats är 22 procent. Uppskjuten skattefordran uppgår till 3 585 (4 537) kSEK men har inte redovisats då det inte bedöms som sannolikt att den kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

NYCKELTALSDEFINITION

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Noter

(Belopp i kSEK)

Not 1 Nettoomsättning

	2013	2012
Omsättning EU Ecolabel	670	479
Omsättning Nordisk Miljömärkning	45 658	42 407
Övriga intäkter	1 020	1 020
	47 348	43 906

Bolagets licensintäkter för 2013 är beräknade utifrån debiterade preliminära licensavgifter. Faktiska licensintäkter, vilka avräknas påföljande år, föreligger inte vid tidpunkten för årsredovisningens framtagande. Skillnaden mellan preliminära och faktiska licensavgifter har ej överstigit 500 kSEK under de senaste tre åren.

Not 2 Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter avser statligt bidrag.

Not 3 Antal anställda och lönekostnader

	2013		2012	
MEDELANTAL ANSTÄLLDA	59		56	
Stockholm	(21 män, 38 kv.)		(20 män, 36 kv.)	
KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGEN				
	<i>Andel män</i>	<i>Andel kvinnor</i>	<i>Andel män</i>	<i>Andel kvinnor</i>
Styrelsen	25 %	75 %	25 %	75 %
Övriga i ledningen	17 %	83 %	17 %	83 %
LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR				
VD	1 116		1 142	
Styrelse	218		246	
Övriga anställda	21 877		21 740	
	23 212		23 128	
SOCIALA KOSTNADER				
Sociala kostnader	7 282		7 321	
Pensionskostnader	3 329		3 399	
	10 611		10 720	

Av bolagets pensionskostnader avser 654 (504) gruppen ”Styrelse och VD”.

ÖVERENSKOMNA ARVODEN OCH ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSE 2013, KSEK	Styrelsearvode
Christina Lindbäck, styrelsens ordförande	126
Yvonne Ingman, vice ordförande / styrelseledamot	30
Svante L. Axelsson, styrelseledamot	30
Jan-Peter Bergkvist, styrelseledamot	23
Gunilla Jarlbro, styrelseledamot	39
Marita Axelsson, styrelseledamot	0
Maria Sundesten Zacharias, Arbetstagarrepresentant	0
Ulla Sahlberg, Arbetstagarrepresentant	0
	248

LÖN OCH ÖVRIGA ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2013, KSEK	Lön	Förmån	Pensionskostnad
Ragnar Unge, Vd	1 116	54	654
Cecilia Ehrenborg Williams, Vice Vd	723	9	173
Gun Nycander, Verksamhetschef, VO Varor (90 %)	555	6	97
Ingela Hellström, Verksamhetschef, VO Tjänster	552	8	94
Nancy Holm, Marknads och kommunikationschef	699	3	220
Pernilla Hedberg, IT- och kontorschef	590	8	99
	4 235	88	1 337

Löner och ersättningar avser endast personal i Sverige.

Bolaget har kollektivavtal, och samtliga tjänstemän omfattas av ITP-planen, inklusive VD. Pensionskostnaderna presenterade i noten ovan innefattar även löneskatt. VD har gjort ett löneavstående till förmån för tjänstepension varför den presenterade pensionskostnaden överstiger avtalade 30 %.

Bolaget följer Statens riktlinjer för ledande befattningshavare. Uppsägningstid för VD är 6 månader.

Not 4 Balanserade utgifter för programvara

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	1 127	715
Omklassificering	–	–
Inköp	743	412
UTGÅENDE ACK. ANSKAFFNINGSVÄRDEN	1 870	1 127
Ingående avskrivningar	-783	-616
Omklassificering	–	–
Årets avskrivningar enligt plan	-421	-167
UTGÅENDE ACK. AVSKRIVNINGAR	-1 204	-783
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	666	344

Not 5 Licenser

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	339	191
Inköp	–	148
UTGÅENDE ACK. ANSKAFFNINGSVÄRDEN	339	339
Ingående avskrivningar	-195	-191
Årets avskrivningar enligt plan	-49	-4
UTGÅENDE ACK. AVSKRIVNINGAR	-244	-195
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	95	144

Not 6 Inventarier

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	2 935	2 845
Omklassificering	–	–
Inköp	24	90
Avyttringar och utrangeringar	–	–
UTGÅENDE ACK. ANSKAFFNINGSVÄRDEN	2 959	2 935
Ingående avskrivningar	-2 366	-2 131
Omklassificering	–	–
Årets avskrivningar enligt plan	-236	-233
Justering till skattemässiga avskrivningar	–	–
Avyttringar och utrangeringar	–	–
UTGÅENDE ACK. AVSKRIVNINGAR	-2 602	-2 366
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	357	569

Not 7 Långfristiga värdepappersinnehav

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	19 138	17 759
Avgående/tillkommande tillgångar	-1 905	1 379
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	17 233	19 138
REDOVISAT VÄRDE VID ÅRETS SLUT	17 233	19 138

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Värdepappersfonder svenska aktier	8 573	10 518
Värdepappersfonder utländska aktier	3 800	4 670
Värdepappersfonder räntebärande	4 860	5 097
	17 233	20 284

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2013	2012
Upplupna årsavgifter år 2013	301	0
Övrigt	694	347
	995	347

Not 9 Eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst	Reservfond
Belopp vid årets ingång	250	14 550	6 378	-670
Omföring av föreg. års resultat			-670	670
Årets resultat				882
	250	14 550	5 708	882

Bolagets verksamhet syftar inte till att bereda aktieägarna vinst. Aktierna medför inte rätt till utdelning utan bolagets vinst ska användas för att främja bolagets ändamål. Någon vinstutdelning från bolaget ska därför inte ske.

Det årliga statliga bidraget var till och med år 2005 förenat med villkorat återbetalningsskyldighet om verksamheten senare skulle ge överskott. Dessa bidrag uppgick tom 2005 sammanlagt till 32 624. Denna återbetalningsskyldighet är i och med ett nytt aktieägaravtal borttagen för bidrag från år 2006 och framåt.

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2013	2012
Personalkostnader	2 012	2 235
Övrigt	517	81
	2 529	2 316

Not 11 Resultat från värdepappersinnehav

	2013	2012
Utdelning	355	643
Försäljningsresultat	262	661
	617	1 304

I november annonserade Miljömärkning Sverige AB över ett helt uppslag i Expressen. MISAB-medarbetaren, Cecilia Wilhelmsson, som nyligen inrett sitt nya hem med en stor andel Svanen- och EU Ecolabel-märkta produkter fick agera modell.

Miljömärkning Sverige AB
Org.nr: 556549-4191

Stockholm den 21 februari 2014

Christina Lindbäck
Ordförande

Marita Axelsson

Svante L. Axelsson

Jan-Peter Bergkvist

Yvonne Ingman

Gunilla Jarlbro

Ulla Sahlberg
Arbetsstagarrepresentant

Maria Sundesten
Arbetsstagarrepresentant

Ragnar Unge
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 27 februari 2014

Ernst and Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Miljömärkning Sverige AB, org.nr 556549-4191

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Miljömärkning Sverige AB för år 2013. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 30--40.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Miljömärkning Sverige ABs finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2012 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 15 mars 2013 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Miljömärkning Sverige AB för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 27 februari 2014

Ernst & Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Miljömärkning Sverige Bolagsstyrningsrapport 2013

Bolagsstyrningen i Miljömärkning Sverige AB utgår ifrån statens riktlinjer för statliga företag, svenska aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och andra relevanta lagar, regler och rekommendationer.

Miljömärkning Sverige tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) och följer principen att följa eller förklara. Avvikelser från Koden har gjorts för att följa kraven i statens ägarpolicy och gäller följande områden:

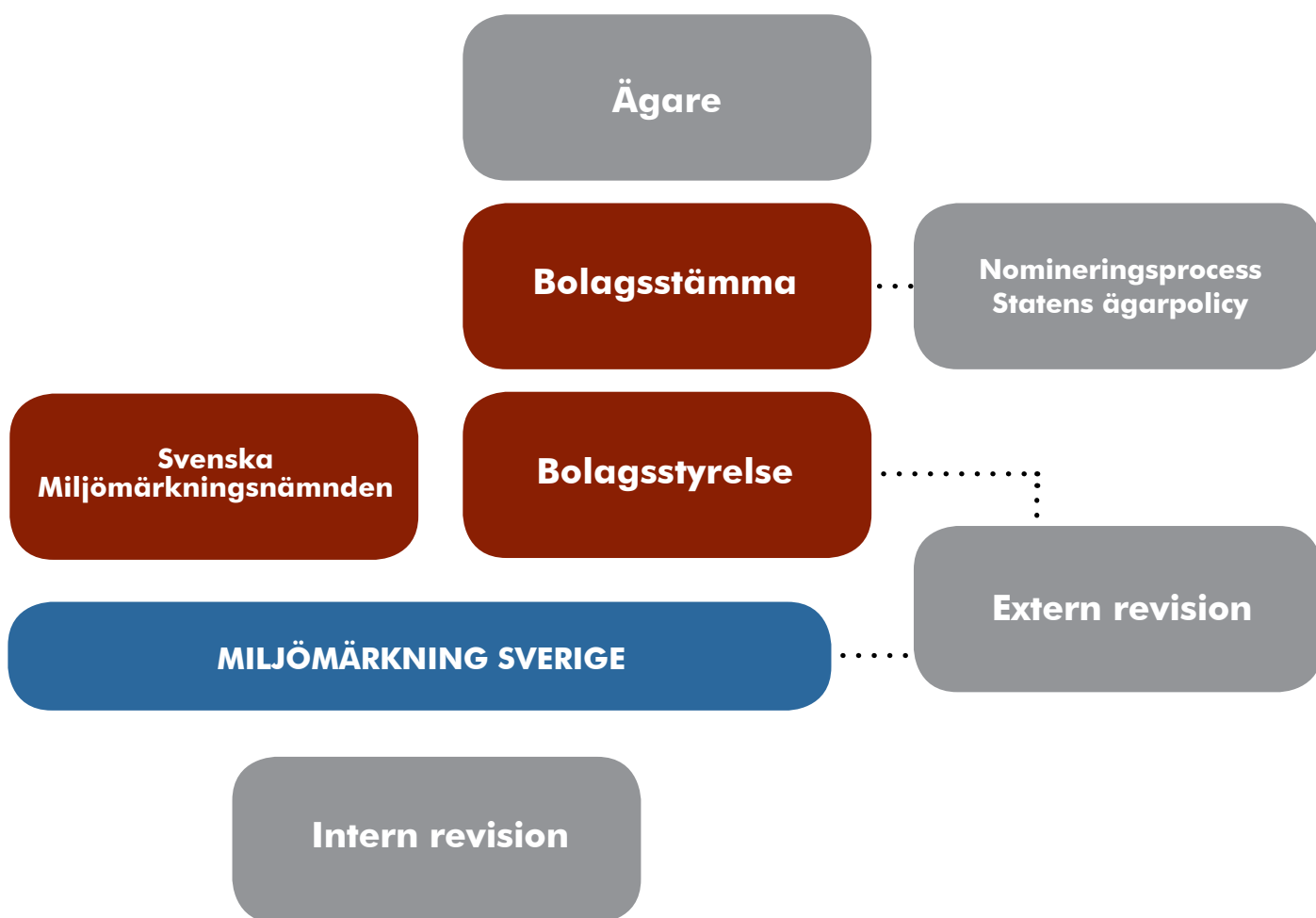
- Valberedning utses inte av bolagsstämman och valberedningens arbete följer inte reglerna i Koden. Beredning och beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer sker enligt en strukturerad styrelsenomineringsprocess som finns beskriven i statens ägarpolicy.

- Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöternas oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte närmare.

Koden är huvudsakligen riktad mot bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl att redovisa denna form av oberoende.

- Rörlig lön ska inte ges till ledande befattningshavare enligt statens ägarpolicy vilket ersätter Kodens regler om rörlig ersättning.

Ansvar för Miljömärkning Sveriges ledning och kontroll fördelas mellan ägaren, styrelsen och verkställande direktören i enlighet med ovanstående regelverk.

Miljömärkning Sverige AB ägs av svenska staten. Bolaget har inget ekonomiskt vinstsyfte. Verksamheten finansieras genom avgifter från de företag som har miljömärkningslicenser (Svanen och EU Ecolabel) och genom ett statligt bidrag. Eventuellt överskott ska återföras till verksamheten och användas för kärnverksamheten, dvs miljömärkning för en mer hållbar konsumtion och produktion.

Bolaget strävar efter en mer kostnadseffektiv organisation och goda intäkter, vilka också är indikatorer på miljömärkningens genomslag. En ekonomiskt stark miljömärkningsverksamhet ger bolaget framtida utvecklingsmöjligheter och samhället ett starkt redskap för hållbar konsumtion.

Rapporteringen till staten sker i bolagets årsredovisning, samt genom löpande dialog med departementsansvarig. Med hänsyn till verksamhetens art och storlek behöver bolaget inte lämna kvartalsrapporter, eller rapportera enligt IFRS. Bolaget återrappporterar till konsumentminister Birgitta Ohlsson.

Nomineringsprocess

Kodens regler om tillsättning av valberedning samt om beredning av beslut om nominering av styrelseledamöter och revisorer ersätts i statligt ägda bolag av enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess. Syftet är att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagets styrelse.

Styrelsenomineringsprocessen koordineras av enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet. Regeringens mål är att styrelsen ska ha hög kompetens som är väl anpassad till företagets verksamhet, situation och framtida utmaningar. Ledamöterna förväntas ha hög integritet och motsvara de krav på gott omdöme som förväntas av företrädare för staten.

Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta tillvara kompetens hos såväl kvinnor som män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenhet. När processen avslutas offentliggörs gjorda nomineringar enligt Kodens riktlinjer. Enligt bolagsordningen skall styrelsen bestå av minst tre och högst sju personer vilka väljs för en tid om högst fyra år.

Årsstämman

Årsstämma ska enligt statens riktlinjer hållas senast den 30 april. Årsstämman är öppen för allmänheten. Kallelse till stämman publiceras i Post och Inrikes tidning, Dagens Industri samt på bolagets webbsida. Separat kallelse går till ägaren direkt.

På årsstämman fattar ägaren bland annat beslut om:

- Val av styrelseledamöter
- Val av revisor
- Arvoden till styrelseledamöter och revisorer

- Fastställande av resultat- och balansräkning
- Disposition av vinstmedel
- Ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör för det gångna verksamhetsåret
- Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämma 2013 hölls den 24 april.

Styrelsen

Styrelsen svarar för att bolagets organisation och förvaltning sker på bästa sätt.

Styrelsens främsta uppgift är att utse verkställande direktör, fastställa verksamhetsplaner och mål, strategier och policyer, följa den ekonomiska utvecklingen, besluta om större ekonomiska beslut och väsentliga förändringar av organisationen. Styrelsen ska säkerställa den externa ekonomiska rapporteringen, att lagar och andra regler följs samt att det finns en fungerande riskhantering och intern kontroll.

Styrelsens arbete samt ansvarsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören regleras årligen i en arbetsordning för styrelsen samt i en instruktion från styrelsen till verkställande direktören. Både hållbarhetsarbetet och riskhanteringen integreras med verksamhetens processer och ingår i den operativa verksamheten.

Styrelsens ordförande ansvarar bland annat för att organisera och leda styrelsens arbete, att sammanträden hålls enligt plan, att styrelsens ledamöter får den introduktion och löpande information de behöver för uppdraget samt att styrelsens arbete årligen utvärderas. Ordförande ska samordna styrelsens syn med ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget, genom löpande kontakt med vd följa bolagets utveckling och kontrollera att styrelsens beslut verkställs. Styrelsens ordförande är inte bolagets vd.

Styrelsen utnämner Svensk Miljömärkningsnämnd, som svarar för svenskt ställningstagande i kriteriefrågor inom den nordiska miljömärkningen. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen men är föredragande på varje möte. Protokoll förs av bolagets vice vd.

Styrelsen hade under året fyra ordinarie styrelsemöten, ett konstituerande möte, ett styrelseseminarium samt ett strategimöte tillsammans med den Svenska Miljömärkningsnämnden.

Styrelsens sammansättning

Vid årsstämman 2013 utsågs följande styrelse:

- Christina Lindbäck (född 1963), ordförande
- Marita Axelsson (född 1962)
- Svante L Axelsson (född 1947)
- Gunilla Jarlbro (född 1953)
- Yvonne Ingman (född 1953)
- Jan Peter Bergkvist (född 1957)
- Ulla Sahlberg (född 1958), arbetstagarrepresentant
- Maria Sundesten-Zacharias (född 1969), arbetstagarrepresentant.

Närvaro styrelse: Fyra möten hölls under 2013. Vid tre möten var samtliga styrelsemedlemmar med. Vid ett möte var Yvonne Ingman och Svante L Axelsson frånvarande.

Styrelsens ersättning

Ersättningen till styrelsen, fastställd på årsstämman 2013 var 30 000 kronor per år och stämموvald ledamot. Regeringens representant erhåller inte arvode. Utöver detta erhåller ordförande 96 000 kronor i lön. Den totala ersättningen till styrelse och verkställande direktör framgår av bolagets årsredovisning.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av sitt arbete. Under 2013 har styrelsens ordförande genomfört en utvärdering genom enkät till styrelseledamöterna.

Verkställande direktörens ansvar

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget. Ansvarsområden och uppdrag regleras i den av styrelsen årligen fastställda vd-instruktionen och i

instruktionen till vd om rapportering till styrelsen samt bolagets övergripande verksamhetsplan. Inom dessa ramar leder vd verksamheten samt håller styrelsens ordförande löpande informerad om väsentliga händelser.

Inför varje styrelsemöte träffas ordföranden och vd för en genomgång av dagordning och underlag i övrigt för ärendena som ska behandlas på styrelsemötet. På styrelsemötena lämnar vd alltid en rapport från bolaget.

Från verkställande direktören sker styrningen dels genom styrande dokument, dels genom verksamhetens ledningssystem med krav på hur verksamhetens processer ska genomföras. Vidaredelegering från verkställande direktören till bolagets chefer finns i en delegationsordning och i riktlinjer om ansvar och befogenheter.

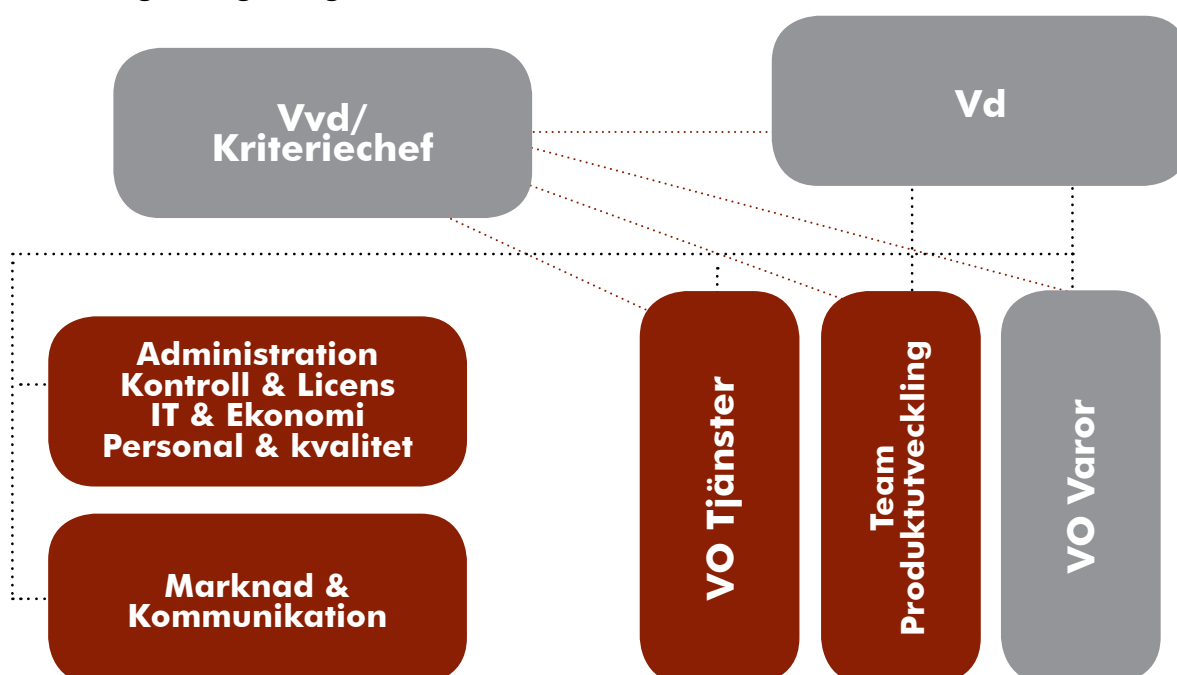
Ledning, styrning och organisation

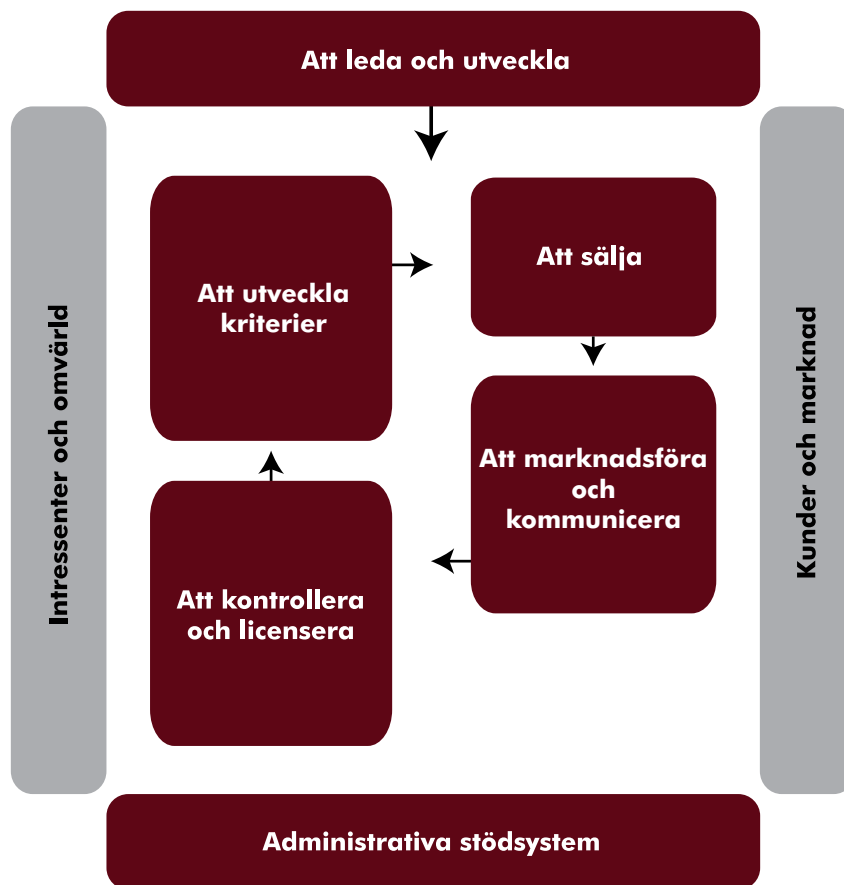
Vd organiserar bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll uppnås. Bolaget är organiserat i fem enheter vilka leds av varsin enhetschef. Det finns två verksamhetsområden; VO Varor och VO Tjänster.

Därutöver finns en Marknads- och kommunikationsenhet där också Svanens nätverk för inköp med omtanke ingår, samt en administrativ enhet. Enhetscheferna har budget- och resultatansvar och rapporterar till VD.

Ledningsgruppen har under 2013 bestått av vd och de fem enhetscheferna och utgör den företagsledningskrets vilkas anställningsvillkor redovisas enligt statens riktlinjer.

Miljömärkning Sveriges organisation

Processkarta för Miljömärkning Sverige

Processtyrning

Styrning av verksamheten sker genom verksamhetens processer samt genom tydligt formulerade mål. Ärenden som hanteras i företagsledningen ägs av den ledamot som enligt delegationsordningen har beslutanderätt och ansvar för genomförandet. Ledningsgruppen sammanträder normalt en gång i månaden. Resultatuppföljning både av resultaträkning och av personalutvecklingsmål, affärsläge, mediabevakning samt uppföljning av ledningssystemet hör till de återkommande frågorna på agendan.

Policyer styr hållbarhetsarbetet

Bolagets miljöarbete styrs genom olika policyer: kvalitets- och miljöpolicy, inköspolicy, jämställdhetspolicy samt resepolicy. Dessa finns på www.svanen.se. Vd ansvarar för bolagets produkter (kriterierna) och deras miljöpåverkan. Miljö- och kvalitetsansvariga ansvarar för bolagets interna miljöpåverkan. Miljömärkning Sverige klimatkompenserar alla resor 2013.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principerna för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman. Bolaget följer regeringens vid var tid gällande riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

Den totala ersättningen ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig, och ändamålsenlig, samt bidra till en god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i

förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. De i riktlinjerna angivna ersättningsprinciperna ska även vara vägledande för övriga anställda. Rörlig lön ges inte till ledande befattningshavare.

Miljömärkning Sveriges ledning

Bolagets ledning består av:

- Ragnar Unge, vd
- Cecilia Ehrenborg Williams, vice vd samt Produktutvecklingschef
- Gun Nycander, VO-chef Varor
- Ingela Hellström, VO-chef Tjänster
- Nancy Holm, Marknads- och kommunikationschef
- Pernilla Hedberg, IT- och kontorschef

Risker och möjligheter

Miljömärkning Sverige AB:s risker och möjligheter är kopplade till omvärldens arbete för hållbar utveckling. Dagens miljömärkning fokuserar främst på yttre miljöfrågor och därtill kopplade hälsoeffekter. Sociala aspekter finns med för relevanta produktområden, som till exempel textilier och leksaker. Omvärldens intresse för dessa frågor ökar och andra hållbarhetsaspekter än de rena miljöfrågorna kommer därför att värderas successivt vid omprövning och revidering av både Svanens och EU Ecolabels kriteriedokument. Bolagets långsiktiga strategi är dock att fortsätta vara en miljömärkning med samma fokus som i dag.

Kontroll av Miljömärkning Sverige

Miljömärkning Sverige är en transparent organisation och verksamheten kontrolleras regelbundet av externa parter:

- Svenska Miljömärkningsnämnden granskar och godkänner förslag till kriterier (miljökrav).
- De övriga nordiska sekretariaten har full insyn i bolagets arbete med kontroll och licensiering. Bolaget har åtagit sig att följa den internationella standarden för miljömärkningssystem, ISO 14024, vilket står inskrivet i bolagets regelverk och kvalitetsarbete.
- Externa revisorer kontrollerar regelbundet att bolagets kvalitets- och miljöledningssystem lever upp till bolagets åtaganden och standarderna ISO 9000 respektive 14000.
- Bolaget bjuder in andra miljömärkningsorganisationer i det globala nätverket GEN att utföra externa kontroller av bolagets verksamhet.
- Externa revisorer granskar bolagets rapportering till regeringen.

Extern revision

Revisorernas uppdrag är att på ägarnas vägnar oberoende granska styrelsen och verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisning inklusive hållbarhetsredovisning och bolagsstyrningsrapport.

Av bolagsstämman vald revisionsbyrå är Ernst & Young med auktoriserad revisor Thomas Lönnström som huvudansvarig revisor.

För granskning och certifiering av bolagets kvalitets- och miljöstyrning enligt ISO 9000 och 14000 är Norske Veritas valt som certifieringsorgan.

Det nordiska miljömärkningssystemet följer ISO 14024. Det går inte att certifiera sig mot den standarden men systemet har genomfört en audit på nordisk nivå. Standarden är inte certifieringsbar, men överensstämmelse har granskats, genom extern kontroll av medlemmarna i GEN (Global Ecolabelling Network).

Intern revision

Inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöarbete genomförs årligen en intern revision.

MISAB:s Camilla Holm och Björn Simons diskuterar arbetsuppgifter på kontoret, november 2013.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i Miljömärkning Sverige AB, org.nr 556549-4191

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2013 och för att den är upprättad i enlighet med "Statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande" och därmed i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning och årsredovisningslagen i tillämpliga delar.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats och att dess, enligt ägarpolicy, obligatoriska information är förenlig med årsredovisningen.

Stockholm den 27 februari 2014

Ernst & Young AB

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Styrelse Miljömärkning Sverige AB

Från vänster: Jan Peter Bergkvist, Christina Lindbäck (Ordförande), Ulla Sahlberg (Arbetstagarrepresentant), Marita Axelsson, Gunilla Jarlbro och Maria Sundesten-Zacharias (Arbetstagarrepresentant). Saknas på bilden: Svante L Axelsson och Yvonne Ingman.

Svenska Miljömärkningsnämnden

Övre raden: Katarina Järverup-Frisk (Konsumentverket), Anne Karlsson (Sveriges kommuner och landsting), Christina Lindbäck (Ordförande), Linnea Nilsson (Svenskt Näringsliv) **Nedre raden:** Per Baumann (Svensk Handel), Jens Henriksson (Sveriges Konsumenter), Henry Kenamets (Jordens Vänner) och Anna Johansson (Energimyndigheten). Saknas på bilden: Anders Finnson (Svenskt Vatten), Eva Ahlner (Naturvårdsverket) samt Anne-Marie Johansson (Kemikalieinspektionen).

Giltiga kriterier 2013

Svanen

Alternativ kemtvätt
Avloppsfria toaletter
Bil- och båtvårdsprodukter
Byggskivor
Datorer
Dagligvarubutiker
Digital fotoframkallning
Drivmedel
Engångsbatterier
Engångsprodukter för medicinskt bruk
Engångsartiklar i kontakt med livsmedel
Fettäta papper
Fordonsdäck
Fordonstvättar
Fönster och ytterdörrar
Golv
Golvvårdsmedel
Handdiskmedel
Hotell, Restaurang och konferens (Sammanslagning av Hotell och Vandrarhem samt Restauranger)
Hållbart/beständigt trä
Hygienprodukter
Industriella rengörings- och avfettningsmedel
Inomhusmålarfärg och -lack
Isbekämpningsmedel
Kaffefilter
Kemiska byggprodukter
Kompostbehållare
Kontorsmaskiner
Kontors- och hobbymaterial (fd Skrivredskap)
Kosmetiska produkter

Leksaker
Ljus
Maskindiskmedel
Maskindiskmedel för professionellt bruk
Maskiner för park och trädgård
Mjukpapper
Möbler och inredningar
Pannor för uppvärmning med fasta biobränslen
Papperskuvert
Pellets
Rengöringsmedel
Rengöringsmedel för livsmedelsindustrin
Slutna eldstäder för biobränsle
Småhus, flerbostadshus och förskolebyggnader
Smörjolja
Städprodukter med mikrofiber
Städtjänster
Textilier, skinn och läder
Textilservice
Textiltvättmedel för professionellt bruk
Textiltvättmedel och fläckborttagningsmedel
Tonerkassetter
Tryckerier
Tryckpapper
TV och projektorer (fd Ljud- och bildapparater)
Uppladdningsbara Batterier / Batteriladdare
Utemöbler och lekredskap
Vitvaror (Sammanslagning av Diskmaskiner, Kylar och Frysar samt Tvättmaskiner)
Värmepumpar

EU Ecolabel

Allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel
Bärbara datorer
Campingplatstjänster
Golvbeläggningar av trä
Handdiskmedel
Hårda golvbeläggningar
Inomhusfärger och inomhuslack
Jordförbättringsmedel
Kontorsmaskiner
Konverterade pappersprodukter^{*)}
Kopieringspapper och grafiskt papper
Kranar och munstycken
Ljuskällor
Logitjänster
Madrasser
Maskindiskmedel
Maskindiskmedel för industriellt- och institutionellt bruk

Mjukpapper
Möbler av trä
Persondatorer
Skor
Smörjmedel
Textila golvbeläggningar
Textilprodukter
Tidningspapper
Toaletter
Trycksaker
TV-apparater
Tvål, schampo och hårbalsam
Tvättmedel
Tvättmedel för industriellt och institutionellt bruk
Utomhusfärger och utomhuslack
Vattenburen uppvärmning^{*)}
Växtmedier

^{*)}Beslutade, men ej ännu giltiga

Medverkande fotografer:

Sofie Sykfont, Fredrik Hjerling, Filip Järnehag & Martin le Grand & Fredrik Winqvist.

Miljömärkning Sverige AB 341 362

MILJÖMÄRKNING SVERIGE AB
118 80 Stockholm
Besöksadress: S:t Paulsgatan 6
Tel: 08-55 55 24 00
info@svanen.se www.svanen.se
